

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. — Izdaja časopisno podjetje Gorenjski tisk Kranj. Za redakcijo odgovoren Albin Učakar

GLAS

Cena 40 par ali 40 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Kranjski izvoz pod programom

Največ je izvozil Tekstilindus, že 93 odst. letošnjega programa pa je izpolnil TOSO

Enajst kranjskih delovnih organizacij je v letošnjih osmih mesecih izvozilo za pet in pol milijona dolarjev izdelkov in tako izpolnilo 48,6 odstotka letošnjega izvoznega programa. Podjetja so sicer izvozila za 6,2 odstotka več izdelkov kot od januarja do julija lani, vendar pa so za skoraj deset odstotkov pod letošnjim programom.

Dokaj ugodna pa je struktura izvoza, saj so podjetja za 3,8 milijona dolarjev (69,7 odstotka) izvozila v države s čvrsto valuto, za 1,3 milijona (24,3) v vzhodne države in le za 329 tisoč dolarjev (6,0) v druge države.

Največ — za milijon 451 tisoč dolarjev — je izvozila tovarna Tekstilindus in tako izpolnila 60,5 odstotka pred-

videnega izvoznega programa. Po količini je na drugem mestu tovarna Iskra z milijon 309 tisoč (50,1) in na tretjem tovarna Planika, ki je izvozila za nekaj več kot milijon dolarjev svojih izdelkov. Zanimivo je tudi, da so se prav ta tri podjetja tudi najbolj približala predvidenemu izvoznemu programu za to leto.

Daleč pred vsemi pa je TOSO, ki je do sedaj izpolnil že 93,1 odstotka letošnjega izvoznega programa. To podjetje je izvozilo za 55,855 dolarjev izdelkov v vzhodne države. Med podjetji, ki sta najbolj v zaostanku pri izpolnjevanju letošnjega programa pa sta Standard (20,6) in Oljarica (26,5). A. Z.

Delavska univerza Radovljica Delovodska šola kovinske in lesne stroke

Za bližnjo vzgojno-izobraževalno sezono, ki se bo v Radovljici začela prihodnji mesec, je delavska univerza že izdelala okvirni delovni program. Ta je tako kot prejšnja leta tudi tokrat precej bogat. Ko smo se pred kratkim pogovarjali o oblikah izobraževanja v sezoni 1968/69, smo izvedeli, da zanimanje za različne oblike, ki jih organizirajo delavske univerze v zadnjih letih, posebno v nekaterih občinah, nenehno narašča. Prav zato bodo gorenjske delavske univerze izdelale za bližnjo sezono skupen program izobraževanja. Ta program bo razdeljen na posamezna področja oziroma posamezne občine. Tako se bodo prebivalci laže odločili, za ustrezno izobraževalno obliko.

Danes pogledimo najprej okvirni program delavske univerze v Radovljici. Tod so 15. avgusta že začeli s šiviljsko-krojnim tečajem, ki bo trajal dva meseca. Ena izmed novosti letošnjega programa radovljiške delavske univerze pa je organizacija delovodske šole kovinske in lesne stroke. Ta šola, ki bo trajala dve leti in pol, je namenjena predvsem tistim kvalificiranim delavcem in delovodjem, ki nimajo ustrezne izobrazbe in želijo v prihodnje postati mojstri. Šolo bodo organizirali v sodelovanju z vajeniško šolo v Radovljici, vendar pa bo

šola verificirana (priznana), saj bo potekala pod strokovnim vodstvom matične šole v Ljubljani. Predvidevajo, da se bo pouk v šoli začel 1. oktobra, kot poseben pogoj za vpis v to šolo pa je priznana kvalifikacija kovinske stroke in tri leta prakse.

Podobno kot prejšnja pa bodo pri delavski univerzi v Radovljici tudi letos oddelki višje komercialne šole, oddelki osnovne šole za odrasle; če bo potrebno pa bodo odprli tudi nekatere druge oddelke. Prav tako bodo v letošnji izobraževalni sezoni na programu jezikovni tečaji iz nemščine, angleščine in italijanščine ter drugi strokovni tečaji.

Posebej pa se pri delavski univerzi pripravljajo na vzgojo in izobraževanje občanov na področju civilne zaščite in varstva pri delu. Razen tega pa imajo tudi v prihodnje predvidenih več predavanj, seminarjev in drugih oblik izobraževanja za občane oziroma prebivalce iz raznih krajev ter za družbenopolitične delavce v radovljiški občini.

Skratka, program delavske univerze, ki ga bodo v kratkem uredili, kaže, da so se tokrat temeljito pripravili na večkrat ponovljene sklepe in opozorila, da je treba izboljšati izobrazbeno strukturo zaposlenih v občini. A. Z.

Prebivalci Dupelj, Naklega in Podbrezij so odločili:

V Dupljah ne bo osemletke

V višje razrede (od 5. do 8.) se bodo učenci vozili na šolo France Prešeren v Kranju

Občani kranjske občine oziroma predvsem bralci našega časnika se prav gotovo še spomnijo, da smo 27. aprila letos v našem časniku objavili predlog sprememb mreže osnovnih šol v kranjski občini, ki sta ga izdelala svet za šolstvo in zavod za prosvetno pedagoško službo v Kranju. Po objavi tega predloga so bile v občini javne tribune, na katerih so razpravljali o reorganizaciji šolske mreže. S predlagano reorganizacijo se niso strinjali le prebivalci Dupelj. Menili so, da ne bi bilo prav, da bi na šoli v Dupljah ukinili višje razrede in bi se učenci od 5. do 8. razreda morali voziti na osnovno šolo France Prešeren v Kranju.

Ko je občinska skupščina 30. maja po javni razpravi razpravljala o reorganizaciji šolske mreže, je nazadnje sprejela tudi program razvoja osnovnih šol v občini. Takrat je hkrati sprejela tudi predlog, da se višji razredi na šoli v Dupljah ukinijo. Prebivalci Dupelj, ki so na sejo poslali svoje predstavnike, so prek njih ostro protestirali k takšnemu sklepu.

Zato se je 24. junija letos v Dupljah sestal širši politični aktiv, ki so se ga udeležili tudi predstavniki kranjske občinske skupščine in nekaterih strokovnih služb in na katerem so sklenili, naj dokončno odločitev o tem: ali naj ostanejo na šoli v Dupljah višji razredi ali ne, izrečejo občani vseh treh krajevnih skupnosti. Takrat so tudi sklenili, da bo občinska skupščina zagotovila čimkvalitetnejši pouk, če se bodo starši odločili, da v Dupljah ostane osemletna osnovna šola.

Tako je bila julija in avgusta na področju krajevnih skupnosti Duplje, Naklo in Podbrezje izvedena anketa. Po seznamu, ki ga je izdelal krajevni urad v Naklem, so bile anketirane vse tiste družine, ki imajo otroke. Od 570 vpisanih družin na področju vseh treh krajevnih skupnosti jih je na anketo odgovorilo oziroma jo izpolnilo 537 ali 94,2 odstotka. Za šolo v Kranju se je odločilo 355 družin (66,1 odstotka), za šolo v Dupljah pa 178 (33,1). Štiri anketirane družine (0,8) pa se niso odločile ne za Kranj ne za Duplje.

V posameznih krajevnih skupnostih pa so rezultati naslednji:

● V krajevni skupnosti Duplje je od 141 vpisanih družin izpolnilo anketo 131 (92,2). Od teh se je za šolo v Dupljah odločilo 129 (98,4), za šolo v Kranju 1 družina (0,8). Ena družina (0,8) pa se ni odločila ne za Duplje, ne za Kranj.

● V krajevni skupnosti Naklo so od 316 vpisanih družin izpolnile anketo 303 (95,9). Od teh se je za šolo v Dupljah odločilo 45 (14,9) in za šolo v Kranju 255 (84,1). Tri družine (1,0) pa se niso odločile ne za Duplje, ne za Kranj.

● V krajevni skupnosti Podbrezje pa so od 113 vpisanih družin izpolnile anketo 103 (91,1). Od teh so se za šolo v Dupljah odločile 4 (3,9) in za šolo v Kranju 99 (96,1).

— — —

● Rezultati ankete so tako pokazali, da večina družin v krajevnih skupnostih Duplje, Naklo in Podbrezje ne želi, da bi se njihovi otroci, ki obiskujejo višje razrede, šolali v šoli Duplje. Zato tudi ne bo treba spreminjati programa razvoja osnovnih šol v občini, ki ga je kranjska občinska skupščina sprejela 30. maja letos. A. Žalar

Železniki se pripravljajo na IV. čipkarski dan

Pester spored prireditev

Ljubitelji čipk in starih ljudskih običajev iz Selške in Poljanske doline, iz Škofje Loke ter od drugod bodo tudi letos prišli na svoj račun. Turistično društvo iz Železnikov, kraja, ki prav tako kot Idrija slovi po klekljarjih in njih znamenitih izdelkih, namreč organizira — tokrat že šestič po vrsti — zanimivo kulturno prireditev z naslovom čipkarski dan. Na sestanku pred dnevi smo izvedeli, kaj vse bodo obiskovalci v nedeljo, 25. avgusta, lahko videli v Železnikih.

Vzporedno z osrednjim dogodkom, razstavo čipk in tekmovaljem klekljaric iz raznih krajev Slovenije, bodo gostom prikazali še mnoge stare običaje, ki so bili nekdanj v navadi v Selški dolini. Del programa nameravajo izvesti že na sam pred-

večer čipkarskega dneva, v soboto. Pred plavžem, ki prav tako kot ime kraja govori o nekdanji dejavnosti železnikarjev, bodo v mraku zakurili kres, za prijetno razpoloženje pa bo skrbel domači moški pevski zbor.

(Nadalj. na 12. str.)

V petek je bil na Gorenjskem potres

V petek zvečer ob 22.32 je prebivalce Gorenjske razburil potres. Zemlja se je tresla nekaj sekund. V observatoriju v Ljubljani so ugotovili, da je bil epicenter potresa 45 kilometrov od Ljubljane. Potres pa je bil pete stopnje.

Najbolj se je tresla zemlja v okolici Radovljice, ker je tudi gorenjska potresna prelomnica. Vendar pa so tu potresi v primerjavi s petko-

vim zelo redki in šibki. Potres pete stopnje pa je že razmeroma močan, tako da ni čudno, če so nekateri prebivalci zapustili domove.

Okolica Kranja in Jesenic potresa ni kaj dosti občutila. Posebno tisti, ki trdno spe, tega sploh niso vedeli. Prebivalci, ki stanujejo ob prometnih cestah, so si tresenje tal razlagali tako, da so mislili, da pelje mimo težak tovornjak. Dežurni promet-

nik na železniški postaji na Jesenicah je mislil, da se tresenje tal nastalo zaradi tega, ker se je ena skupina voz premočno zaletela v drugo.

Nekateri so pravili, da so se s pobočij utrgale tudi posamezne skale in zdrsele v dolino. To se je zgodilo ob cesti od Tržiča do Ljubelja. Prebivalci Bohinja in Zgorjnjesavske doline pa o potresu niso vedeli povedati ničesar. B. Blenkuš

Pravno varstvo, potem šele izrekanje kazni

Pred vojno na Jesenicah ni bilo sodišča, bili pa so so štirje odvetniki; zdaj je na Jesenicah občinsko sodišče, pa nobenega odvetnika — Kako je s pravno pomočjo občanov na Jesenicah?

— Izkkušnje najmlajšega sodišča na Jesenicah

Pred kratkim sem na Jesenicah obiskal Franca Černeta, predsednika občinskega sodišča, in ga zaprosil, naj za javnost pove nekatere izkušnje iz dela občinskega sodišča. Tovariš Černe se je kljub kopici dela prošnji rad odzval.

Občinsko sodišče na Jesenicah sodi med najmlajša v Sloveniji. Ustanovljeno je bilo 1961. leta. Po vojni je na Jesenicah delovalo sodišče do 1949. leta, potem pa je bilo ukinjeno. Pred vojno na Jesenicah ni bilo sodišča, ampak je za to področje delovalo sodišče v Kranjski gori.

V prvih letih dela sodišča je prav to dejstvo povzročalo največje težave. Na Jesenicah ni bilo sodnega poslopja. Sodišče je začelo delo v prostorih, ki so bili zgrajeni za stanovanjske namene. Na Jesenicah tudi ni bilo strokovnega sodnijskega in administrativnotehničnega kadra. Delo so prevzeli mladi ljudje, ki so si morali delovne izkušnje šele pridobivati. Razvite tudi niso bile institucije, ki so za dobro delo sodišča potrebne. Zlasti je s tem mišljena advokatura in služba pravne pomoči, tožilstvo, izvedenstvo raznih strok, sodni tolmači, cenilci in podobno. Končno lahko ugotovimo, da tudi v zavesti občanov na Jesenicah ni bil razvit občutek o pomenu in naloga sodišča. Preveč je bilo miselnosti, da gre pri sodišču v prvi vrsti za ustanovo, katere naloga je izrekanje kazni in drugih ukrepov zoper storilce kaznivih dejanj, ki se preganjajo na javno obtožbo, ne pa, da gre v prvi vrsti za ustanovo, katere naloga in pomen je v tem, da skrbi za zakonitost in večjo pravno varnost občanov in za njihovo boljše medsebojno razumevanje.

V Sloveniji je 42 občinskih sodišč, od tega jih je 20, ki zaposlujejo štiri ali več sodnikov. Pri občinskem sodišču na Jesenicah delajo štirje sodniki, ki imajo delo tako razdeljeno: Franc Černe, predsednik sodišča, rešuje pravne zadeve, Tone Žitko je sodnik za kazenske zadeve, Ivan Šobrč je odgovoren za preiskavo, Ilinka Zajec-Iršič pa rešuje nepravde zadeve, kot so zapuščine, izvršbe ipd. Ne samo, da občinsko sodišče na Jesenicah sodi med najmlajša občinska sodišča v Sloveniji, temveč so tudi sodniki pri tem sodišču mladi; najmlajši sodnik na Jesenicah je star 29, najstarejši pa 36 let.

Po mnenju predsednika občinskega sodišča so v tem kraju še vedno slabo razvite druge institucije, ki skrbijo za zakonitost in pravno varstvo občanov. Na Jesenicah sploh ni nobenega odvetnika. V bivši Jugoslaviji, ko na Jesenicah ni bilo sodišča, so v tem kraju delali kar

štirje odvetniki in vsi so imeli dovolj dela. Zavod za pravno pomoč se ukvarja predvsem s sestavljanjem listin in vlog ter dajanjem pravnih nasvetov občanom. Čas bi že bil, da ta zavod začne delati vsakodnevno, ne pa samo v določenih dnevih in urah. Zavod za pravno pomoč pa seveda ne more nadomestiti služba odvetništva, saj se po sedanjih predpisih ne more ukvarjati z zastopanjem strank pred sodišči. Na Jesenicah bi morala biti vsaj dva odvetnika, saj sta navadno v postopku pred sodiščem udeleženi dve stranki. Z novelo zakona o kazenskem postopku se je povečala vloga odvetnikov tudi v fazi pripravljalnega postopka. Sodišče ne more dobro delati, če ni razvita tudi ta služba. Problem odvetništva na Jesenicah pa ni nerešljiv, saj je vse večje število pravnih in pravosodnim izpitom, ki imajo s tem pogoje za odvetništvo.

Sodišče ni v prvi vrsti in edino organ za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov, kakor je to pogosto v zavesti občanov, ki z delom sodišča niso dovolj seznanjeni. To je le ena od pomembnih nalog sodstva. Veliko širša in pomembnejša pa je naloga sodišča pri varstvu temeljnih, posebnih, premoženjskih, delovnih in drugih pravic občanov in v utrjevanju zakonitosti. Večanje števila civilnih zadev v primerjavi s kazenskimi, ki se preganjajo na javno obtožbo, kaže, da prihaja v zavest občanov potreba po urejanju spornih zadev v postopkih pred sodišči, ne pa s samovoljo in na druge nezakonite načine. Med nove naloge sodišč, ko ne gre za sojenje v klasičnem smislu, ampak za širšo družbeno funkcijo, spada spremljanje in proučevanje družbenih odnosov in pojavov, na katera nalaga sodišča pri svojem delu, in dajanje predlogov za preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov in za utrjevanje zakonitosti.

Podobno kot pri večini sodišč so kazniva dejanja tudi pri jeseniškem sodišču v rahlem porastu. Ne moremo trditi, da število kaznivih dejanj narašča zato, ker je kriminaliteta v porastu; tudi ne moremo trditi, da naraščajo civilne zadeve zato, ker je v porastu nagnjen občanov k pravljanju. Če je število kaznivih dejanj, ki jih obravnava sodišče, v porastu, je to nedvomno lahko posledica

drugačne politike pregona ali pa tudi posledica uspešnejšega odkrivanja kaznivih dejanj in njihovih storilcev. Prav tako lahko trdimo, da je večanje števila civilnih zadev pred sodiščem, vsaj kar zadeva jeseniško področje, posledica zavesti občanov, da je sodišče organ, pred katerim lahko najbolj zadovoljivo rešijo medsebojne spore.

Lani je jeseniško sodišče prejelo v reševanje 308 kazenskih zadev. Od tega je bilo 117 takih, ki jih rešuje kazenski senat, medtem ko je druge zadeve reševal sodnik posameznik. Struktura kaznivih dejanj se vsa leta bistveno ne spreminja. Sodišče obravnava največ kaznivih dejanj zoper telo (lahke in hude telesne poškodbe), zoper čast in dobro ime (razžalitve, obrekovanja) ter zoper družbeno in zasebno premoženje (tatvine). Struktura teh dejanj, ki jih rešuje občinsko sodišče na Jesenicah, ni bistveno drugačna od republiškega poprečja. V zadnjih letih opažamo, da so v porastu dejanja zoper telo (pred tremi leti je sodišče na Jesenicah obravnavalo 75 kaznivih dejanj zoper telo, lani pa že 106). Naraščajo tudi kazniva dejanja zoper čast in dobro ime (leta 1965 je bilo 94, lani pa 103 tovrstne razprave pred sodiščem). To so dejanja, ki v veliki meri izvirajo iz neurejenih stanovanjskih in družinskih razmer. Dejanja zoper družbeno in zasebno premoženje (pretežno gre tu za male tatvine in tatvine zoper zasebno in družbeno premoženje) so prav tako pogoste, vendar ne naraščajo kot druga kazniva dejanja (1965. leta je bilo tovrstnih zadev pred sodiščem 78, lani pa 96). Občinsko sodišče na Jesenicah je lani obravnavalo na novo 289 pravnih zadev. Na tem področju je bilo največ pravnih zadev s področja rodbinskega prava (87), od tega pa kar 75 sporov v zvezi z zahtevki za vzdrževanje (sinov, hčera ali staršev). Sodišče je lani obravnavalo 25 sporov, ki izvirajo iz delovnega razmerja, in 51 sporov, ki izvirajo iz stanovanjskih razmerij. Zelo malo pa je na Jesenicah lastniških in posestvenih pravnih, kar je razumljivo, saj na jeseniškem področju ni večjega števila kmečkih gospodarstev, ti spori pa so značilni le za taka področja.

To je kratek pregled dela in izkušnje občinskega sodišča na Jesenicah. Seveda pa tudi občani lahko povedo, kaj bi morali še storiti za večjo pravno varnost in pravno pomoč.

Jože Vidic

Pismo iz Francije

Upam, da boste objavili moje pismo iz pobratenege francoskega mesta La Ciotat, odkoder vam člani kranjske mladinske skupine pošiljamo lepe pozdrave.

Franc Rutar
Colonie Yougoslave
Vila Calanque
La Ciotat (B. du R.)

Že več kot teden dni smo gostje pobratenege mesta La Ciotat. Ker je letošnji obisk že deseti po vrsti, je naše bivanje še toliko lepše. Vsi francoski prijatelji se trudijo, da bi bili spomini na tritedensko bivanje čimlepši.

Po naporni vožnji skozi Italijo in ob znani Azurni obali so nas v La Ciotatu zelo lepo sprejeli. Do sedaj smo si ogledali razne zanimivosti, sprejeli pa nas je tudi župan mesta La Ciotat. Tega sprejema se je udeležil tudi jugoslovanski konzul iz Marseilla. Prav o tem sprejemu so veliko pisali tudi časniki. Da se delno odolžimo za prijetno počutje pa v Vili Calanque večkrat prirejamo sprejeme za francoske prijatelje. Takšne večere še posebno popestri ansambel Veseli trgovci.

Sicer pa se vsak dan kopamo. Ostalo nam je še deset dni do odhoda v Kranj. Če bomo tudi te preživeli tako prijetno, bodo naši spomini na tritedensko bivanje v pobratenem francoskem mestu prav gotovo nepozabni.

Robi

DRAGI MLADI KRANJČANI!

Izračunali smo, da se boste vrnili 28. avgusta. Čeprav se boste o tem, da smo pismo objavili, lahko prepričali šele, ko boste doma, vam želimo, da bi preostale dneve preživeli čimprijetneje. Pa hvala za pismo. Urednik

Kratkoročni sindikalni prejemi Poživiti delo v sindikalnih podružnicah

Takoj po izidu smernic predsedstva in izvršnega komiteja centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije je bila pri občinskem sindikalnem svetu imenovana posebna skupina, ki je preučila smernice in sklepe VI. kongresa zveze sindikatov Jugoslavije ter na osnovi obeh dokumentov predlagala predsedstvu občinskega sveta sindikalni akcijski program za prihodnje.

Čeprav je program zelo zanimiv in tudi dokaj konkreten, danes ne bomo spregovorili o njem, marveč o vlogi, vsebini in metodah dela sindikata v tem oziroma prihodnjem obdobju. O slednjem je prav tako razpravljalo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Kranju in zato pomeni del kratkoročnega programa sindikalnih podružnic v kranjski občini.

Večina sindikalnih podružnic v kranjski občini je na zadnjih občinskih zborih sprejela letne delovne programe, vendar pa so le-ti spriče zadnjih dogodkov v večini postali precej neaktualni. Zato bi bilo prav, da bi izvršni odbori do konca leta izdelali konkretne delovne programe, v katerih bi morali upoštevati predvsem vsebinske in kadrovske spremembe in organizacijske priprave na letošnje občne zbornice, ki morajo biti končani do 15. decembra.

Do tega časa pa bo občinski sindikalni svet analiziral delo sindikalnih podružnic in

navezal tesnejše stike z vodstvi sindikata v delovnih organizacijah. Razen tega pa si bo predsedstvo prizadevalo, da bi navezalo stike tudi z nekaterimi samoupravnimi organi v delovnih organizacijah in tako posredno na sejah vplivalo na sproščenejšo razpravo ob nekaterih prejšnjih problemih. Posebej pa si bo predsedstvo prizadevalo, da bi ob izvajanju sistematične kadrovske politike v sindikalnih podružnicah izdelalo konkretna določila, ki bi jih morali izpolnjevati posamezni člani bodočih vodstev. Pri tem so poudarili, da se v prihodnje ne bi smelo več dogajati, da bi imeli predsedniki in drugi člani vodstev sindikalnih podružnic najslabšo strokovno izobrazbo v primerjavi z drugimi vodilnimi delavci v delovnih organizacijah. Na seji predsedstva pa se je porodila tudi misel, da bi v večjih delovnih organizacijah kazalo razmisliti o plačanih sindikalnih funkcionarjih. Za zdaj je to šele zamisel in se bodo o njej predstavniki občinskega sindikalnega sveta še posvetovali s predstavniki delovnih organizacij.

Da bi vodstva sindikalnih podružnic lažje pripravila predloge kratkoročnih in dolgoročnih delovnih programov, je predsedstvo sklenilo, da bo prihodnji mesec pripravilo enodnevni seminar za predsednike in tajnike sindikalnih podružnic v občini Kranj.

A. Ž.

Področno tekmovanje traktoristov v Cerkljah

V soboto popoldne bo na zemljišču KZ Cerklje na Bivju pri Senčurju tradicionalno področno tekmovanje traktoristov, na katerem bodo nastopali traktoristi iz vseh kmetijskih organizacij na Gorenjskem in traktoristi združniki — kooperanti. Na tem tekmovanju so že lani prvič nastopili privatni kmetje — kooperanti zadrug in

dosegli dobre rezultate. Prav to pričakujejo tudi na sobotnem tekmovanju. Tekmovali bodo v teoretičnem in praktičnem delu. Pri praktičnem delu bodo imeli oranje in spretnostno vožnjo, pri teoretičnem pa teste iz cestno-prometnih predpisov, agrotehnike itd.

Istočasno bo na tem zem-

ljišču demonstracija malih traktorjev pasquali, ki jo organizira Kmetijsko živilski kombinat Kranj. Najboljši traktoristi se bodo potem udeležili še republiškega tekmovanja. V nedeljo ob 7.30 uri bo podobna demonstracija tudi v Dobračevem pri Zireh, ob 10. uri pa v Rovtah pri Zireh.

— an

Nov betonski most preko Poljanščice v Puštalu

Prebivalci gorskih vasic ne bodo več odrezani od Škofje Loke

Končno se tudi prebivalcem Puštala in okoliških gorskih vasic v južnem delu občine Škofja Loka obetajo lepši časi. Te dni namreč gredo h koncu zadnja dela na novem železobetonskem mostu prek Poljanščice, ki bo nadomestil starega, lesenega. Le-ta, sicer edina pomembnejša prometna zveza med omenjenimi kraji in Skofjo Loko, je bil vsa leta po drugi svetovni vojni ozko grlo za naraščajoči tovorni, civilni in avtobusni promet. Zgradili so ga še Nemci med okupacijo, potem ko je bil leta 1941 prejšnji betonski razstreljen. Vse do nedavna se ni našlo dovolj denarja, da bi že zdavnaj dotrajan prometni objekt, ki ga je povodenj pred štirinajstimi leti nevarno razmajala, podrli in zgradili novega.

Kakorkoli že je bilo, hkrati s stariim mostom so sedaj izginili tudi vsi problemi okrog avtobusnega prometa prek naselij ob desni strani Sore in okrog prevoza otrok v šolo. Nov betonski orjak ima 7 m široko cestišče, ob levem in desnem robu pa še 1,5-metrski pločnik, namenjen pešcem. Nosilnost je 60 ton, torej bo prevozen za vse vrste motornih vozil. Objekt stoji na starih, dobro ohranjenih temeljih betonskega mostu izpred vojne. Konstrukcija je grajena tako, da bi vzdržala vsakršen

pritisek vode, tudi obremenitve v primeru povodnji, kakršna je bila leta 1926. Tedaj je namreč pretok vode znašal 260 kubičnih metrov na sekundo, gladina Sore pa se je zvišala za 4 m in poplavlila ves okoliš.

Celotne stroške gradnje, ki znašajo 75 milijonov S din, je iz svojih skladov pokrila občinska skupščina Škofja Loka. Most bodo odprli za ves promet 28. tega meseca.

I. G.

Kamniški muzej obnavljajo

Stari kamniški grad v Zapruci, v katerem je sedaj kamniški muzej, že nekaj let obnavljajo. Obnovitvena dela so dosegla svoj vrhunec v zadnjih petih letih in letos v septembru bodo že vidni sadovi teh del. Kamniški muzej so najprej obnavljali s sredstvi sklada za pospeševanje kulturne dejavnosti, kasneje s sredstvi iz proračuna kamniške občinske skupščine, lani pa je kolektiv muzeja s sredstvi sklada skupne porabe najel pri banki kredit v višini 4 milijonov S din. Pri tem ne smemo pozabiti še enega investitorja obnovitvenih del kamniškega muzeja. To je industrija pohištva Stol iz Kamnika, ki je namenila okoli 10 milijonov S din za prenovev notranjih muzejskih prostorov. S Stolovimi sredstvi nameravajo v I. nadstropju urediti stalno razstavo, ki bo služila kot zgodovinski prikaz upognjenega pohištva. S to stalno razstavo upognjenega pohištva se bo Kamnik ponašal z drugim mestom na svetu, saj je

takšna stalna razstava upognjenega pohištva le še v Bistri na Češkoslovaškem. Hkrati pa bo tudi prva razstava takšne vrste v naši državi.

Skupaj z načrti ureditve notranjosti muzeja pa te dni potekajo še zadnja dela na vhodnem traktu, kjer so zaradi usedenja poslopja nastale razpoke v stavbi. Kot so nam povedali v upravi kamniškega muzeja bodo dela na tem vhodnem traktu končali že prihodnji mesec. V prenovljeni prostor pa bodo preselili nekatere predmete, ki so sedaj natrpani v muzejskem oddelku NOB. V tej stavbi bodo tudi upravni prostori.

Tako bo kamniški muzej z obnovitvenimi deli dobil več prostora za dve stalni razstavi, in sicer pregled zgodovine NOB in za razstavo upognjenega pohištva.

Vendar s tem načrti kamniškega muzeja še niso izčrpani, saj predvidevajo, seveda že bo dovolj denarja, da bi v prbližju prirejali občasne razstave posameznih zgodovinskih obdobij, kot so npr. zgodovina Kamnika, zgodovina gradov in podobno. Sicer pa v kamniškem muzeju kljub obnovitvenim delom niso lenarili, saj so prejšnja leta pripravili 7 do 10 razstav letno, medtem ko so lani zaradi pomanjkanja denarja pripravili le dve razstavi: Gradovi na Gorenjskem in ob občinskem prazniku razstavo Lončarstvo na Slovenskem.

Kaj lahko ugotovimo ob koncu tega sestavka? Nedvomno to, da bo kamniški muzej z odprtjem dveh stalnih razstav — zgodovine NOB in upognjenega pohištva — ustregel številnim domačim in tujim turistom, ki se ob svojem obisku v Kamniku zanimajo za muzejske predmete. In teh, kot pravijo v kamniškem muzeju, ni tako malo.

V. Guček

Pred vladnimi razgovori o zaposlovanju delavcev v Zahodni Nemčiji

Po zadnjih podatkih število jugoslovanskih delavcev, zaposlenih v ZR Nemčiji, presega število 100.000. Položaj naših delavcev v tej državi je bil do nedavna precej težak prav zaradi nerešenih vprašanj socialnega zavarovanja. Zadnji razgovori predstavnikov Jugoslavije in bonnske vlade o sporazumu o socialnem zavarovanju ter o sporazumu o zaposlovanju so bili marca v Bonnu. Takrat je ostalo nerešeno vprašanje o otroškem dodatku in o zaposlovanju nekvalificiranih delavcev.

Nedavno pa je nekaj predstavnik bonnske vlade izjavil, da je njegova vlada pripravljena ta vprašanja ugodno rešiti. Tako bi jugoslovanski delavci, zaposleni v Zahodni Nemčiji, dobivali otroški dodatek za svoje otroke, ki žive z njimi ali pa so z enim od staršev v Jugoslaviji. Kolikšen naj bi bil otroški dodatek ter še o drugih pomembnih vprašanjih, pa se bodo pogovorili 3. septembra v Beogradu.

Bodoči razgovori v Beogradu, če bodo uspešni, bodo zagotovili jugoslovanskim delavcem v Zahodni Nemčiji kakor tudi tistim, ki se še nameravajo tam zaposliti, vse pravice, ki jih sedaj v tej državi imajo delavci iz drugih dežel, s katerimi je Zahodna Nemčija podpisala sporazume o socialnem in zdravstvenem zavarovanju in pa dogovore o zaposlovanju. Podpis sporazuma bo nedvomno prispeval k boljšim odnosom med obema državama, obenem pa bo tudi pridobitev za delavce, ki začasno delajo v Zahodni Nemčiji.

V nekaj stavkih

Grad — Prebivalci krajevne skupnosti Grad pod Krvavcem so letošnji krajevni praznik počastili s številnimi prireditvami. Zaključna slovesnost je bila minulo soboto zvečer pri posestniku Matijevcu, pri katerem je bila med vojno pomembna partizanska javka. O pomenu krajevnega praznika je govoril predsednik krajevne skupnosti Andrej Zargaj. Pred zaključkom praznovanja so izročili svojemu namenu tudi novo urejeno javno razsvetljavo v Dvorjah in vasi Grad.

— an

Ajda cveti — Zadnje dni prejšnjega tedna je na območju jugovzhodnega dela Gorenjske že pričela cveteti letošnja ajda. Ker je dosti moče, bo letošnja ajda zelo velika, vprašanje pa je, kako bo obrodila. Čebele so že začele obirati ajdo in prinašati prvi med v čebelnjake. Čebelarji in kmetovalci trdijo, da ajda dobro obrodí, če čebele naberejo veliko medu. Naj bo kakorkoli že, pregovor pravi, da, ko ajda ozeleni, se podaljšajo mrzle noči.

— an

Maline zore — V teh dneh so na Gorenjskem dozorele maline. Na Jelovici, Blegošu, Karavankah in drugod je že videti prve nabiralce. Letos so maline zelo lepe in velike, vendar niso posebno sladke.

— an

Gobe rastejo — Ze konec prejšnjega tedna so se v gozdovih na Gorenjskem pojavili ajdovčki. Lepi dnevi so privabili v gozdove veliko nabiralcev gob. Cena ajdovčkov je na trgu okoli 20 novih dinarjev.

— an

Malo izletnikov v gorah — Letošnje muhasto vreme ni bilo kaj prida naklonjeno planincem. Ne samo, da je bil v planinskih postojankah to poletje zelo slab obisk, pač pa je tudi planincev, ki bi se napotili na slovensko planinsko transverzalo ali gorenjsko partizansko pot, zelo malo. Planinska društva pričakujejo, da bo septembra boljše vreme in s tem tudi večji obisk v gorah.

— an

Hrušica — Na Hrušici pri Jesenicah je ograjen prostor, kamor — odkar izvažamo polže, žabe in želve — spravljajo delavci te mehkužce, da jih nakrmijo in sortirajo. Marsikateri žival pa si najde pot na prostost na travnike ob Savi Dolinki. Želv tod okoli vsekakor prej še ni bilo. Pred kratkim pa so otroci našli vse polno čisto majhnih želv, kar pomeni, da se te ubegle živali v novem okolju tudi razmnožujejo.

B. B.

Jesenice — Konec avgusta bo odšlo v počitniške domove v Crikvenici in Biogradu na moru okoli 100 upokojenih delavcev jeseniške železarne. Junija je bila na morju prav tako ena skupina upokojencev jeseniške železarne.

B. B.

Bohinj — Turistično društvo v Bohinju je v zvezi z nameravano gradnjo novega hotela v Bohinju sprejelo skiep, da se v imenu vseh občanov zahteva, da se pri sprejemanju kakršnihkoli sklepov o novogradnjah v Bohinju — to je turističnih objektov — mora povabiti k sodelovanju tudi predstavnike krajevnih skupnosti, SZDL in predstavnik turističnega društva.

Izžrebanci nagradne križanke

Rešitev nagradne križanke nam je poslalo 372 bralcev. Zreb je naklonil nagrade naslednjim reševalcem, ki so pravilno rešili križanko:

1. nagrada 100 N din: Ivica BAJŽELJ, Kranj, Tomšičeva 42/II
2. nagrado 50 N din: Francka Cuderman, Ljubljana, Vozarski pot 10
3. nagrado 50 N din: Anica Jelenc, Ručigajeva 24, Kranj
4. do 10. nagrada po 30 N din: Marjan Lapan, Kranj, Kebetova 16; Martin Dacar, Kranj, Breg ob Savi 28, Cilka Lešnik, Ljubno 47, p. Podnart; Mirko Cof st., Kranj, Tomšičeva 3; Janka Pintar, Kranj, Jurčičeva 4; Valči Taler, Kranj, Tomšičeva 13; Marjan Brezar, Kranj, Kidričeva 43/II.

Vsem srečnim dobitnikom sporočamo, da jim bomo nagrade poslali po pošti.

REŠITEV SKANDINAVSKE KRIŽANKE: Vodoravno: MOTORIZACIJA, AVANTGARDIST, TAKTIRKA, LI, MP, KIEL, ANAR, PB, ARARA, NORA, ASIRKA, SATAN, OSI, MARKOS, OZON, ESTONKE, AONI, NN, JURTE, ARNDT, CA, SIR, PO, ROLETA, MIG, TKAN, CRES, TNALO, VODO, EP, CIAN, OBIR, LETOVIŠČE, CAD, KOL, VELE, ZIT, RAKAR, PALETA, INOZEMSTVO, OCENA, BERTA, AA, PULJ, AN, EV, LIRA, BORO, LETALIŠČE, IR, BRNIK, KARINA, A, TKIVO, TLAK.

652 milijonov za novo cesto v Selško in Poljansko dolino

Ze nekaj let nazaj je cesta po dolinah obeh Sor vir negodovanja tamkajšnjih prebivalcev. Luknjava in načeta asfaltna obloga, neprimerna za vsak večji promet, je pomenila oviro gospodarskemu razvoju tega dela občine, zlasti pa oviro turističnim prizadevanjem domačinov. Toda kaže, da bo ta problem sedaj odpadel. 652 milijonov S din, kolikor sta za obnovu cest v Selško in Poljansko dolino namenila Republiški sklad za ceste in skupščina občine Skofja Loka, bo zadoščalo za izgradnjo novega asfaltnega traku.

Z delj so najprej pričeli v Selški dolini. Gradnja, ki jo izvaja Cestno podjetje Kranj, naglo napreduje. Odsek ceste v dolžini 5 km — od Zelezničkov navzgor — bodo izročili namenu že v nedeljo, 25. avgusta, preostali del pa bo gotov do konca prihodnjega tedna.

Poprečna širina novega cestišča je 5,30 m (prej komaj 4 m). Dolgo bo 17 km. Grajeno je zelo trdno; prek 5 cm debele bitogramozne plasti, ki leži na trdni podlagi, so nanесли 1,5 cm debelo prevleko finega asfalta. Od skupne vsote 652 milijonov S din bodo po predvidevanjih za cesto na Selško porabili 220 milijonov, ostalo pa so namenili Poljanski dolini.

Obenem z naštetim velja omeniti še nekaj. V Zelezničkih so namreč končno rešili pereč problem javne razsvetljave. Postavitev 33 novih svetilk v zgornjem in spodnjem delu mesta je veljala 10 milijonov S din. Pohvalno je, da so domačini upoštevali mnenje Zavoda za spomeniško varstvo iz Ljubljane, ki je predlagal svetilke v obliki starih lesčerb, kakršne so nekdanj razsvetljevale Zelezničke. Posrečena domislica je vredna posnemanja. 22 starinskih svetilk, pritrjenih na stene hiš vzdolž glavne ulice, lepo poudari srednjeveški videz tega kraja.

I. G.

CASOPISNI PAPIR
LAHKO DOBITE
PO UGODNI GENI
VSAK DAN DO 15. URE
GLAS
OBČINSKA STAVBA
SOBA 110

Hvar — otok sonca na našem Jadranu

Po dveurni vožnji iz Splita je Proleterka zaplula proti hvarskemu pristanišču — mestu, ki se ponaša z največjim številom sončnih dni ob naši obali. O tem sem se lahko sam prepričal, saj sem prišel z Gorenjske, kjer že skoraj vso pomlad po malem dežuje.

Palme v pristanišču so iste kot pred leti in agave ob obali in v trdnjavskega parku. Se vedno stoji napis o ugodnostih v zimskem času, ki zagotavlja »dobro«
vreme, saj vam dajo v nasprotnem primeru celo do 100% popusta. Od zadnjih nekaj let, kar me ni bilo tu, so se spremenili le napisi, ki so postali tujejezični od gostilne in trgovine do turističnega urada. Ne smete biti presenečeni, če vas bodo kar v začetku nadlegovali s »šjor treba cimer (Zimmer)«. Turizem je tu zelo razvit in ima odlične naravne možnosti, pa tudi njegovim prebivalci ne zaostajajo s smislom zanj.

Otok Hvar meri skoraj 300 km², dolg je 68 km, širok po le 10 in pol km. Najvišji vrh je nekaj nad 600 m. Podnebje je milo mediteransko in skromne padavine dobiva pretežno v zimskem času. Tudi rastje je tipično sredozemsko, poleg golih površin in makije najdemo tudi boro-ve gozdičke in rodovitna flišna tla. Primat ima v sončnih dnevih in otok slovi kot jugoslovanska Madeira. Tako ni bilo naključje, da so že v antični dobi stari Grki tu zgradili pri Starigradu svojo kolonijo Pharos. Do 7. stol., ko so nanj prišla slovenska plemena Neretljanov, je otok menjal mnogo gospodarjev (Iliri, Rimljani in Bizantinci), pozneje postaja last hrvatskih kraljev, toda drugi ga prodajo Benečanom, ki so pustili v mestu največ zgodovinskih sledov. Danes je otok »last«
turistov iz vsega sveta in med njegove lastnike sem se letos tudi sam pomešal, ko sem stopil z ladje na prvi letošnji poletni dan.

Mesto Hvar je gotovo središče otoka in s Peklenskimi otoki, ki ga varujejo z južne strani, omogoča varno zaveztje ladjam. Voda je ta dan imela 23°C in šele pozno popoldne je najlepše oditi na staro trdnjavo. Pot pelje po stopnicah mimo veličastne hiše Hektorovića (iz 16. stoletja).

Malokje je toliko agav in subtropskega rastlinstva hkrati. Izza Peklenskih otokov je kakor na dlani Vis, ki je od italijanske kapitulacije naš in nekeje za njim Biševo z Modro špiljo, baje lepšo od one na Capriju pri Neaplju. Do tja vozi vsak dan posebna ladja turistične agencije Atlastours in člani naših sindikatov imajo 50% popust.

Večina spomenikov je iz 15. in 16. stol. Ljubitelj umetnosti bo ob katedrali občudoval pozno renesanso. Za arzenal pa pravijo, da je notri eno najstarejših evropskih gledališč. Seveda nisem pozabil skočiti tudi v frančiškanski samostan, kjer hranijo Ungolijevo Poslednjo večerjo — izredno pomembno slikarsko delo.

Čeprav v drugi polovici junija, plaže so bile polne in pozabil sem na hladno gorenjsko pomlad!

HVAR — JELSA

Kljub izletom v slikovita kopaljšča Palmižana in Milna si turist kmalu zaželi še več. Z lastnim vozilom ali avtobusom je treba na drugo stran otoka. Tu je več znanih mest in letovišč:

Starigrad, Vrbosko in Jelša. Cesta se vije v ozkih serpentinah in ob pogledu v skalnato globel me je bilo strah, saj je prostora le za en avtobus. Pobočja so skalnata in redke vasi pričajo o težavnem življenju domačinov, kajti do njih ne sežejo moderni turistični tokovi, ki tako blagodejno vplivajo na kraje ob obali. Tu še žal ni asfalta. Le zadnjih 10 km pred Jelso je drugače. To je edini na 83 km dolgi magistrali na otoku. Za letos napovedujejo modernizacijo med Sučurajem (trajekt iz Drvenika) in Jelso v dolžini 53 km. Slabe ceste so za zdaj senčna stran hvarskega turizma. Trajekt iz Splita do Starigrada pa je precej drag (95 N din), medtem ko oni iz Drvenika stane le 25 N din. Tu v Starigradu se je v 4. stol. pred n.š. začela pisati zgodovina otoka. Tu je danes poleg Vrboska eden najlepših zalivov in kopaljšč. Za mestom pa se širijo gozdovi in nasadi vinske trte vse do Jelše in še naprej. Tu kmetje ponujajo prvovrstni plavac že za dva nova dinarja in sloviti prošek po et novih dia. Pri Jelši je eden izmed največjih izvirov pitne vode na otoku in oskrbuje celo mesto Hvar.

Gradnja vodovoda je bilo težavno delo. Morali so izvrtati 1200 m dolg predor od vasi Pitve pri Jelši do Zavale na južni strani otoka. Skozi predor je mogoče tudi z motornim vozilom. Če greš peš, pa vzemi svetilko. Izlet se izplača. Tu je poleg peščne plaže in kristalno čiste vode še razgled mimo Korčule in otoka Sušac vse do polotoka Gargano v Južni Italiji, seveda v lepem vremenu. Povsod je mogoče dobiti sadje in vino po zelo ugodnih cenah. Iz Jelše je počasni uro in pol hoda.

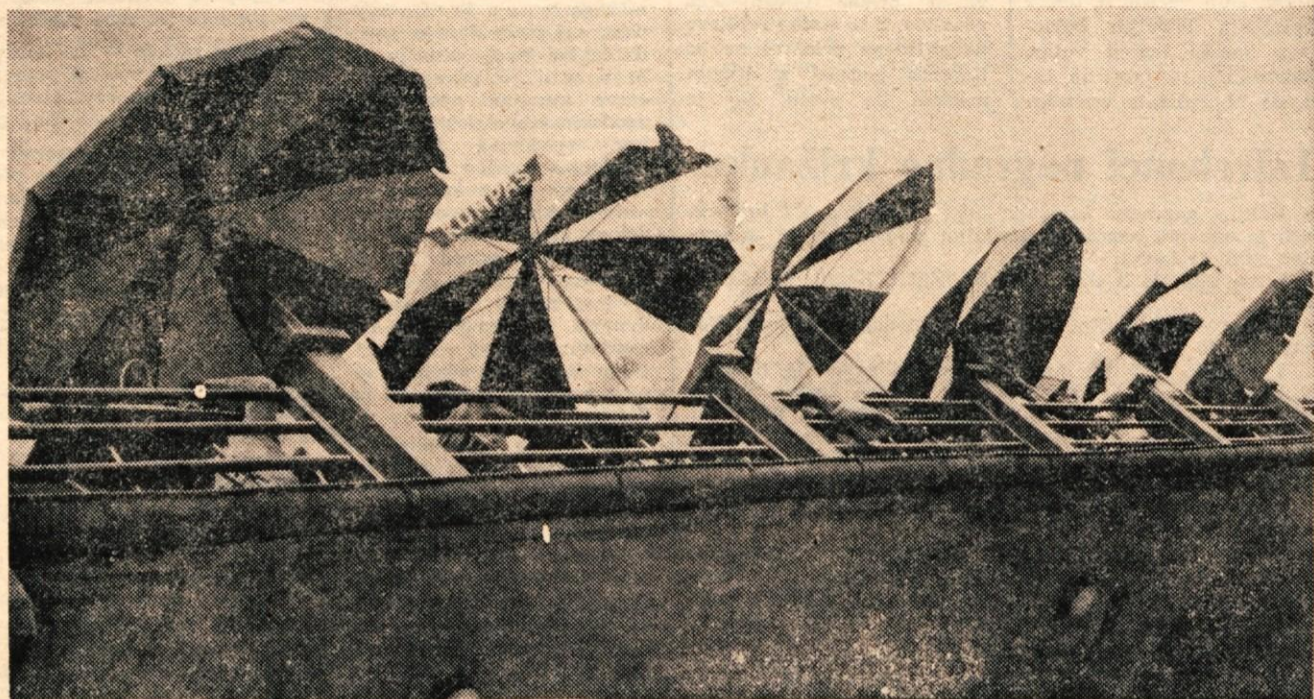
Tudi avtokamp v Jelši je pričal, da je sezona na pragu. Taborijo v glavnem tuji. Cene so zmerne in znašajo za osebo 3,5 N din, enako za vozila. Turistična taksa se pobira v starosti od 15 let dalje in znaša v sezoni 0,40 N din za osebo. Ležišča v privatnih sobah pa se sučejo med 10 in 13 N din za osebo dnevno. Hoteli so seveda dražji. Celodnevna hrana v hotelu se giblje okoli 25 N din, mogoče pa je seveda živeti tudi ceneje, privatno ali ali po številnih privatnih gostilnah. Prevozni stroški iz Kranja, če potujete z vlakom do Splita (Tauern express, odhod zvečer), stane okrog 50 N din. Ladja do Jelše pa 11,60 N din (brez popusta).

Okolica Hvara

Poleg že omenjenega izleta na Vis in Biševo, prireja Atlas izlete tudi v Dubrovnik, Split, Mostar, Korčulo in križarjenje ponoči. V topli mesečni noči prispete v vas na otoku Braču, kjer ob ribah na žaru in prvovrstnem domačem vinu doživite lepe trenutke (povsod gledajo na domačega gosta in mu dajo 50% popust pri vožnji). Ne pozabeni ostane tudi izlet v Bol na otoku Braču, kjer se je še povsem ohranila tista domačnost, ki jo občudujejo daleč zunaj naših meja in zaradi katere se marsikdo znova in znova vrača na naš Jadran. To sta mi potrdila tudi dva gosta iz Zvezne republike Nemčije, s katerima sem potoval nazaj z vlakom, in sta bila že petič na Jadranu.

Na Hvaru sicer ni fontane di Trevi, toda kdor je enkrat videl in spoznal otok sonca na našem Jadranu, se bo še vrnil.

R. Kočevar

»Marek« — za zdaj še zaradi sonca. — Foto: F. Perdan

Te dni po svetu

LA PAZ, 16. avgusta — Bolivija spet preživlja nemirne dni, saj so se v glavnem mestu spet začeli spopadi med bolivijskimi vojaki in nezadovoljnim prebivalstvom. Svoje nezadovoljstvo so začeli izražati tudi študentje.

PRAGA, 16. avgusta — Med obiskom romunske partijske in državne delegacije v ČSSR so podpisali novo pogodbo o prijateljstvu in medsebojni pomoči med Romunijo in ČSSR.

MEXICO, 16. avgusta — Kot so sporočili, je mehiški predsednik Diaz Ordaz z zadovoljstvom sprejel vabilo predsednika Tita, da obišče Jugoslavijo.

NEW YORK, 17. avgusta — Varnostni svet je enoglasno sprejel resolucijo, ki obsoja Izrael na zračni napad na Jordanijo 4. avgusta. Hkrati so Izrael tudi opozorili, naj takih napadov ne ponavlja.

TRST, 17. avgusta — V ulici Bocaccio je eksplodiral avtomobil francoske registracije, v katerem sta bila dva juhe, v katerem sta bila dva juhe, v katerem sta bila dva juhe, v katerem sta bila dva juhe, v katerem sta bila dva juhe.

CATANIA, 17. avgusta — Na Siciliji je spet začel bruhati vulkan Etna. Iz žrela, ki je 3232 m visoko, je lava bruhnila 400 metrov visoko, vendar ni ogrozila okoliških vasi.

MEXICO, 17. avgusta — Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki jo vodi Petar Stambolić, je po šestdnevnem obisku v Mehiki odpotovala v Venezuelo. Jugoslovanski parlamentarci so obisk izkoristili za manifestacijo prijateljstva narodov obeh dežel.

BEOGRAD, 17. avgusta — Predsednik ZIS Mika Špiljak je na povabilo norveške vlade odpotoval na uradni obisk na Norveško, kjer bo ostal pet dni.

SAIGON, 18. avgusta — Med vojno v Vietnamu so ZDA opravile več kot sto tisoč bombnih napadov na ozemlje Severnega Vietnama, odvrle več kot dva milijona in pol ton razstreliva. Američani so tudi objavili, da je bilo nad Severnim in Južnim Vietnamom sestreljenih 877 letal in 9 helikopterjev, medtem ko število padlih in ujetih pilotov prikrivajo.

BONN, 19. avgusta — Po uradnih vesteh iz Bonna utegne kmalu priti do bonnsko-vzhodnonemških ministrskih pogovorov. Tako naj bi se konec tega meseca sešla zahodnonemški minister za gospodarstvo in vzhodnonemški minister za zunanjo trgovino.

Ljudje

Potem, ko je odcepitev vzhodne nigerijske pokrajine Biafre od Nigerije pred 14 meseci zasedla prve stolpce svetovnega časopisja, se dogajanja v Nigeriji — kot jo mnogi radi imenujejo »srce črnega kontinenta« — niso umaknila iz središča pozornosti svetovne javnosti. Se več, nekateri podatki s tega področja zemeljske oble so osupnili svet. Tu so novice o vojni, ki ne pozna ujetnikov, tu so novice o tisočih in tisočih žrtvah vojne, novice o milijonih ljudi, ki umirajo zaradi lakote — to je podoba današnje Nigerije, ki jo reklamni letaki turističnih agencij predstavljajo kot »deželo smeha« in »deželo pesmi ter plesa«.

Danes preživlja Nigerija najtežje dneve svoje enotnosti in svoje neodvisnosti, preživlja dneve državljanske vojne. Kako pa se je krvavi pokol sploh začel in kje so njegovi vzroki ter kakšne so posledice? Nigerija je postala neodvisna leta 1960 in ob svoji neodvisnosti ni imela nobenih težav. Sama lega in precej stabilno politično ozračje v deželi so Nigerijo celo postavljali kot vzor drugim

Biafra — krvavi pokol se nadaljuje

afriškimi državam. Čeprav so ostanki kolonialne vladavine Britancev pustili precej sledov, je vse kazalo, da gre Nigerija na vseh področjih odločno k napredku. Drugačna pa je bila situacija med prebivalci, med pripadniki štirih plemen — Yoruba, Ibo, Hausa in Fulbe.

Večina dobrih opazovalcev razmer v Nigeriji meni, da so vzroki krize v nafti — v črnem zlatu dvajsetega stoletja. Nigerija s svojimi 970.000 kvadratnimi kilometri površine spada po nekaterih podatkih med najbogatejše dežele z nafto na svetu, saj proizvaja danes okoli 21 milijonov ton nafte letno, v prihodnjih letih pa bi s povečano proizvodnjo na 55 milijonov ton nafte zasedla prvo mesto v Afriki. Kot rečeno, nedvomno je nafta eden izmed vzrokov krize, nafta je to krizo samo pospešila in naplavila na površje tradicionalno nestrpnost nigerijskih plemen.

Sama kriza se je začela 1966, ko so Iboji iz vzhodne province ubili premiera in tako deloma razbili dominacijo Severa nad Vzhodom in Zahodom. Predsedniško mesto je zasedel general Aironsi, katerega so zaradi njego-

ve naklonjenosti plemenu Ibo Severnjaki ubili v državnem udaru pod vodstvom polkovnika Gowona. V teh burnih dneh so po nekaterih podatkih ubili več kot 30.000 pripadnikov plemena Ibo. Drugi Iboji so se vrnili v vzhodne predele Nigerije. Razlike med njimi in Severom so se čedalje bolj zaostrovale. Na čelo Ibojev je prišel mladi polkovnik Ojukwu. Čeprav je vlada Gowona poskušala najti rešitev položaja Vzhoda, so se tu pojavili znaki nestrpnosti in bojazen, da bo Gowon še naprej favoriziral Sever. Kot odgovor na vladin dekret o razdelitvi Nigerije na dvanajst zveznih držav je polkovnik Ojukwu 1. VI. 1967 objavil odcepitev vzhodne province in ustanovitev neodvisne države Biafre. Zvezna vlada v Lagosu je na ta ukrep odgovorila s kazensko ekspedicijo in tako se je začela vojna. Kajti Lagos ni hotel izpustiti iz rok 20 milijonov ton nafte letno, kolikor jo načrpajo v vzhodni provinci.

Od prve kazenske ekspedicije se je spopad razširil v krvavo vojno, ki traja že 14 mesecev. V tej vojni je malo ujetnikov — vse ubijajo, tako na eni strani kot na

drugi. Čeprav je bila oborožitev obeh vojskujočih se strani v začetku primitivna in šibka, pa je s pomočjo tujih sil dosegla svojo modernizacijo, ki se kaže v povečanem številu žrtev. Danes je Biafra tako rekoč na kolenuh, vendar ne popusti. Biafranci pravijo: »Če ne moremo sami uživati zemlje, ki je naša, njenih bogastev in sadov svojega dela, potem jini ne bo nihče drug.«

Rezultati M-mestne vojne so pretresljivi — žrtev je več kot v Vietnamu, število mrtvih se vzpenja v sto in tisoče. Iboji se ne vdajo — umirajo. Vendar to je le del tragedije v srcu črnega kontinenta. Drugi del govori o umiranju zaradi lakote in po različnih podatkih je lakota zahtevala več kot milijon ljudi, zlasti otrok. Ovsem tem se postavlja kot edina upravičena pomoč Nigeriji — mir.

Vendar mir je še daleč. Kljub mirovnim pogovorom med obema vojskujočima stranema v Adis Abebi vojni ni videti konca. Žrtev se množe, lakota neusmiljeno kosi — to je današnja Nigerija — »dežela smeha«, »dežela pesmi in plesa« ...

Vili Gaček

in dogodki

Vsakanja blejska razglednica

Obljuba dela dolg, pravi star slovenski pregovor. Vendar pa je velikokrat tako, da nekaj zelo radi obljubimo, potem pa odlašamo in nam je nerodno oziroma neprijetno, ker nismo »držali« besede. Nekaj podobnega se je zgodilo tudi meni.

Pa kaj bi se vam opravičeval in dolgozvil. Bilo je pred dobrim mesecem, ko sva s fotoreporterjem hodila po Bledu in stikala za novostmi. Pa se je oko fotoreporterjeve kamere ustavilo na prikupnem dekletu, ki je nasproti turističnega društva prodajala razglednice, spominke in cigarete. Niso bili redki, ki so se ustavili, pogledali, poprašali to in ono v različnih jezikih in nazadnje tudi kaj kupili.

Ni nama hotela povedati, kako se piše in kje je doma. Zvedela sva le, da ji je ime Maja. Morda je ime tudi izmišljeno. Pa kaj zato. Vseeno ime spominja na pomlad, pa tudi za blejsko turistično okolje je primerno. Sicer pa ne bom preveč zloben. Majo sva poprašala, kaj najbolj zanima goste, ko se ustavijo pri kiosku podjetja Tobak Ljubljana.

»Kje je dobra hrana, kakšne prireditve so ta dan, kje se najhitreje in najlaže pride v Bohinj in Vintgar itd.« nama je odgovorila s kančkom nezaupanja.

Tako Maja vsak dan med počitnicami oziroma med glavno sezono v angleščini, nemščini ali pa z rokami in nasmehom odgovarja turistom in jim prodaja spominke. Pravi, da je z delom kar zadovoljna in da nima posebnih težav. Tudi tujci, da so zelo obzirni.

In koliko časa boste na Bledu?

»Začela sem 5. maja in bom tukaj vse do konca sezone. Potem pa me čaka študij.«

Od srečanja je minil sicer že dober mesec, vendar pa turistična sezona na Bledu še ni končana. Če si Maja ni premislila, je prav gotovo še na Bledu. Sicer pa ne gre za to. Pomembno je namreč, da blejski turistični delavci letos kljub precej muhastemu vremenu kar uspešno krmarijo skozi turistično sezono. Tudi čez obisk tujih gostov se ne morejo kaj dosti pritoževati.

Sicer pa bi bilo zanimivo slišati, kaj menijo tisti, ki so bili v tem času na Bledu. So bili prireditve željni gostje na Bledu letos zadovoljni? Ali lahko zapišemo, da je Bled letos naredil nov korak v razvoju krajevnega turizma oziroma v prizadevanjih, da bi postal še bolj znan po svetu?

Počakajmo še malo, da bodo na Bledu uradno končali letošnjo poletno turistično sezono. Do takrat pa vseeno lahko zapišemo, da so si blejski turistični delavci letos na različnih področjih

precej prizadevali in da tudi tovrstna dejavnost (kakovostno sezono s podjetjem Tobak Ljubljana predstavlja Maja) sodi v okvir sodobnega in prijetno urejenega turističnega kraja oziroma mesta.

A. Zalar

Prodajalka spominkov Maja. — Foto: F. Perdan

Kaj in koliko poje Evropejec?

Po anketi, ki jo je opravila OZN in v kateri je sodelovalo preko 40.000 gospodinjstev iz cele Evrope, so Italijani tisti, ki potrošijo samo za hrano 45,9 odstotka mesečnih dohodkov. Anketa je tudi ugotovila, da so Francozi tisti, ki norijo za avtomobili (48 odstotkov Francozov ima kakršnokoli vozilo), Nizozemci za televizorji, drugi pa...

Italijan pojé veliko kruha in močnatih jedí, prav tako pa je tudi na čelu potrošnje sadja in rib. Krompirja Italijan skoraj ne pozna. Holanec popije zelo malo vina, zato pa potroši letno 153 litrov mleka in 23 kilogramov margarine. Spoznali so, da je rajši margarino kakor maslo. Belgijec pojé letno povprečno 190 kilogramov krompirja in popije 54 litrov piva. Zanemarja zelenjav in raje uživa meso in piše mleko. Luksemburčan pojé največ mesa med vsemi Evropejci: 72 kilogramov letno! Rad ima vino in pivo. Na leto pojé povprečno še 250 jajc. Nemec potroši zelo malo kruha, zato pa več testenin in jajc. Poprečno popije le 7 litrov vina, piva pa 46 litrov. Francozi so ljudje svoje vrste in navad. Povprečni Francoz popije letno 116 litrov vina in pojé 102 kilograma krompirja. Tudi pri divjačini in perutnini ne skopari.

Kaj pa Jugoslovani? Jemo veliko kruha, še vedno pre malo zelenjave in sadja, pre malo mesa, čisto malo rib, popijemo pa mnogo preveč alkohola!

BOGOMIL DEBELJAK

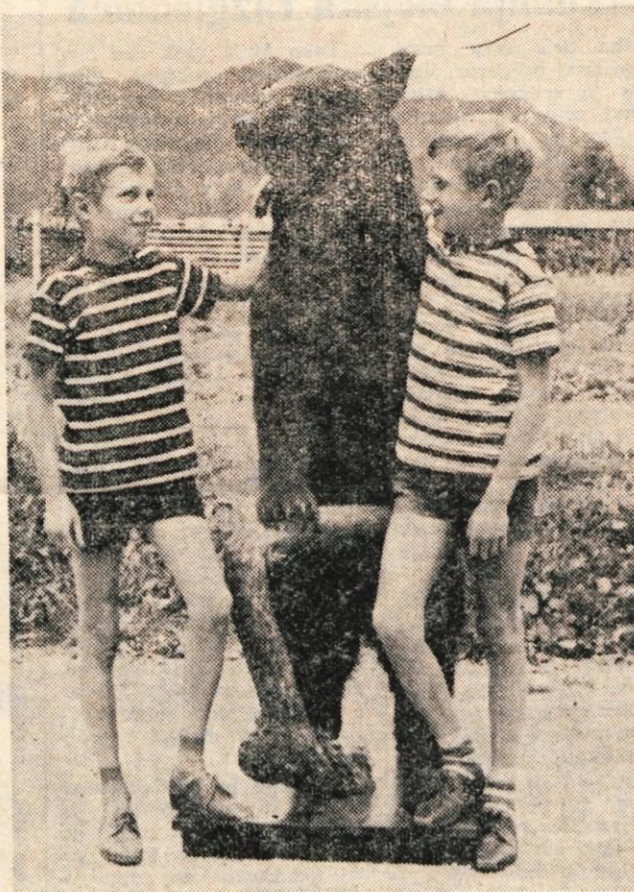
Izobčeni Ikarus

Največja knjigarna v Evropi

V počastitev 50-letnice okto-brske revolucije so v Moskvi, v ulici Kobinina, odprli novo knjigarno — Moskovski dom knjige. Knji-garna ima dva velika prodaj- na prostora s površino 1800 kvadratnih metrov. Razpola- ga z več kot milijon izvodi najrazličnejših knjig. V Do- mu knjige je tudi informa- cijsko-bibliografski oddelk, kjer dobi kupec podatke o vsaki knjigi, ki je izšla v zadnjih petih letih. V veliki konferenčni dvorani knjigar- ne organizirajo razprave o posameznih knjigah, srečanja bralcev s pisatelji, skladate- lji, znanstveniki in predstav- niki založb.

Današnja fotografija

Maja letos je pri Radovljici povozil vlak medveda. Ta je sedaj trofeja gospodarja lovske družine Begunjsčica — Pavla Mencingerja iz Zgoš pri Begunjah. Posebno radi si ga pridejo ogledat otroci.
Foto: J. Vidic

Miha Kliner: Mesta, ces in razcestja Domovina III. DEL 154

»Ne razumem vas! Da bi ji jaz kaj povedal? O, ne! Kaj takega pa ne!«
»Ne tajite! Na obrazu se vam poznajo.«
»Meni? In na obrazu?« skriva kuharica oči v roki, čeprav jo je brat že neštokrat oštel, naj ne raznaša pogovorov o župnišču. Ni prvič, da je pozabila na bratovo opozorila in raznašala besede, ki jih je zad- kakor kuram koruzo, niso bile nevarne. Njč nehote izklopotala Kraguljevi Liziki. »Saj grem, a premislite!«
»Ven, klevetnik! Ven, razbojnik!« zgrabi župnik Kragulja za jopo in se šele tedaj zave, da je zgrabil starca, človeka, starejšega, kakor je sam, človeka, ki je naposled že dvajset let cerkveni ključar in ki bi ga tudi, ko bi ne bil, moral ljubiti v skladu s Kristusovim naukom, ki nas uči ljubiti tudi svoje sovražnike... »O, bog,« izpusti Kragulja. »Ne, tega ne bi smel, moj bog,« strmi v vrata, ki so se zaprla za Kraguljem...
»Lizika laže! Ničesar ji nisem rekla. In zdaj nama gospodar Kragulj preti s sodiščem!«
»Nisem mislil tako! Lahko bi se drugače pomenili! Vi bi pomagali meni, jaz vam...«
»Vi mi nimate s čim pomagati, Kragulj!« je župnik čedalje bolj razburjen. »Vi... vi ste največji podlež, kar jih je nosila zemlja! Vi... vi... vi ste navaden Judež Iskarjot... Tam... tam so vrata... O svetli bog, svojemu župniku groziti... groziti s sodiščem... Ven! Ven! Ven!«
»Saj grem, a premislite!«
»Ven, klevetnik! Ven, razbojnik!« zgrabi župnik Kragulja za jopo in se šele tedaj zave, da je zgrabil starca, človeka, starejšega, kakor je sam, človeka, ki je naposled že dvajset let cerkveni ključar in ki bi ga tudi, ko bi ne bil, moral ljubiti v skladu s Kristusovim naukom, ki nas uči ljubiti tudi svoje sovražnike... »O, bog,« izpusti Kragulja. »Ne, tega ne bi smel, moj bog,« strmi v vrata, ki so se zaprla za Kraguljem...
Torek je četrti dan po nesrečni novici, Uršičevi pa si Jakobove ustrelitve še vedno ne upajo sporočiti očetu. Radi bi mu prihranili udarec, čeprav vedo, da bo moral nekdo odpotovati še danes v Kne-žo in riniti očeta z novico o Jakobovi smrti.
»Stefanka naj gre,« odloči naposled Rozi. Sla bi ona, pravi, a mora k Stivčevi obvestiti Antona. Zato naj bi Stefi šla k očetu, obenem pa še v Idrjio k Slavku, saj bi bilo za oba prehudo, ko bi morala zvedeti za nesrečni Jakobov konec od drugih ljudi.
»Prav,« se strinja Stefi in se skoraj odpravi na pot.
Tudi Rozi se že odpravljaja, a jo zadrži Marija, ki se je pravkar vrnila iz župnišča, kjer je naročila zadušnico, in ki s sveto jezo v obeh pripoveduje, da je kmet Kragulj zagrozil gospodu nuncu in gospodovi sestri s tožbo zaradi »veležidaje« in da je bil baje že včeraj v mestu. Gospod je baje zaradi tega v hudih skrbeh, kar se mu je tudi poznalo. Ni zadrževal Marije kakor navadno, marveč je bil videti zamišljen in potr. Samo zadušnico je vpisal v knjigo in rekel, da je ta teden ne bo mogel brati, če jo bo sploh smel brez dovoljenja vojaškega sodišča, ki je Jakob obsojilo na smrt. Ne bi rad, da bi mu oblast delala težave in mu očitala, da ni rodoljub.
»Tako je rekel,« pripoveduje Marija. »Zakaj, pa mi je povedala gospodova sestra.«
»Torej se gospod nunc boji Kragulja?« vpraša Rozika.
»Boji, čeprav mislim, da s cesarstvu ni sodišča, ki bi si upalo soditi božjemu služabniku?«
In Marija ima prav...
Kragulju je žal, ker ni poslušal žene in Lizike, ki sta mu branili, da bi šel v mesto. Že v nedeljo, ker je šel k maši v sosednjo faro, sta ga vprašali, zakaj ne gre raje z njima v domačo cerkev, pa jima je samo z jeznim pogledom zajezil druge besede. Po maši, ko ju je poklicala gospodova kuharica, pa jima je postalo vse jasno.

Hosta — vas »cimpermanov« (2)

(Nadaljevanje)
V šolskih počitnicah smo otroci nabirali zdravilne rastline: lipovo cvetje, kamili- ce, tavžentrože, preslico, be- zeg, arniko, pelin, meto, rman, žavbelj, ajbiž. Ta zelišča smo potem posušili pod streho in pozneje rabili za čaje kot domača zdravila. Vsaka hiša je imela v hiši pod oknom prisadno olje in arniko. Ker je bilo po vseh hišah polno domačih zdravil, ni bilo po- trebe po zdravniku (ki pa je bil takrat za vso Skofjo Loko in okolico le eden). Tu- di vaščani niso bili petični, zato za zdravnika in zdravila ni bilo nikdar denarja. Jaz sem prvič videl zdravnika šele v šoli, ko me je cepil proti kozam. Zgodilo se je tudi, da je neka starejša žen- ska svojemu sinu, ki si je nakomil novo, kar sama dala nogo med dve deščici, močno povežala z vrvico in tako pu- stila nekaj tednov. Kot se spominjam, je ta fant pozne- je zelo lahko hodil.
Vsako nedeljo smo morali otroci k maši, popoldne pa k nanku. Ko smo prišli domov, smo se pozimi lahko šli za eno uro drsat, poleti pa ko- pat. Kopanje je bilo strogo ločeno: posebej fantje, pose- bej dekleta. Med počitnicami smo nadalje še nabirali jago- de, maline, robidne in gobe. To delo je bilo razdeljeno na domdansko in popoldansko. Lenov smo prihajali samo na kosilo, potem smo se šli za eno uro kopat in nato na delo. Vse to, kar smo nabra- li, smo nosili sosedovi Polo- ni, ona pa je potem prodaj- jala naprej, nam pa plačala od izkupička.
Tudi za njivo smo morali otroci skrbeti, in sicer za gnoj. Vozili smo ga samotěž, ker ni bilo denarja, da bi najemali voznika. Ta vožnja samotěž do njive je bila pri nas dolga en kilometer, pri sosedovih pa že kar 2 ki- lometra. Pri sosedovih sta stanovala tudi starejša člove- ka Gropa in Katra, ki sta tudi imela njivo v najemu. Tudi tema dvema smo pomagali voziti gnoj, seveda sa- motěž. Za oranje pa smo do- bili konje. To je bilo pred približno 50 leti. Gropa je do- ma izdeloval tudi platno; v hiši je imel statve.
Mama mi je tudi pripove- dovala, kako so pred prvo svetovno vojno mlatili. Pše- nica se je mlatila tudi do 3 tedne — seveda vse s cepci. Mlatilo se je od ranega jutrá do poznega večera. Zjutraj so jedli sok, čez dan pa kruh, mošt in kuhano suho sadje. Da so imeli za mleto tudi nekaj mesa, so ga morali hraniti vse leto. Mlatili so hišci, dekle in kajzarji. Mla- tev je vse tako utrudila, da so šli pogosto kar brez ve- čerje spat.
Včasih so morali vsi go- spodarji znati kuhati, peči kruh, molži krave in oprav- ljati vsa ostala gospodinjstva šele na »šnitah« soliti, če smo hoteli jesti slanega. Včasih tudi še ni bilo omar, ampak so bile samo skr-nje, ki so služile predvsem za shrambo oblike in perla. Za hrano pa smo imeli tako imenovane »marajne«. Kuhinj ni bilo, ker se je kuhalo kar v krušnih pečeh. V hiši in veži smo imeli lampo. Ko smo šli zvečer v lampo v hlev, se je iz peči svetilo po veži, da si videl, kam si sto- pil.
Sosedov France mi je pri-

povedoval, kako je nekega večera od zvonjenju Ave Ma-rije stal na pragu svoje hi-še, pa se mu je nenadoma približala žena v belem obla-čilu; skoraj do njega je pri-šla. Seveda ga ni bilo nič strah. Potem se je obrnila stran in on je gledal, kam bo šla. Prišla je do konca hiše, šla čez cesto, on pa je šel skozi vežo na druga vr-ata in jo spet videl, ko je šla čez cesto in čez sosedov plot naravnost po vrto in potem izginila v temi. Opolnoči pa mu je umrla mati. Šele po-tem, ko se je ob smrti spom-nil na ta dogodek, ga je po- stalo strah.
Na dan sv. Roka zjutraj leta 1914 (26. julija) sva šla z materjo k maši v Loko. Pred Rotovžem sva videla župana in druge občinske može in mati je takrat rekla, da to ni dobro, da se namreč ob tako zgodnji uri taki mo-že je zbirajo. Ko pa sva šla od mlaše, so po hišah že viseli plakati za splošno mobil-za- cijo — začela se je prva sve- tovarna vojna. Iz naše vasi so odšli v vojsko vsi za vojsko sposobni, doma je ostalo le nekaj starejših ljudi, žene in otroci pa moj oče, ki je bil vojske oproščen, ker je bil cestar. Se zdaj se dobro spo-

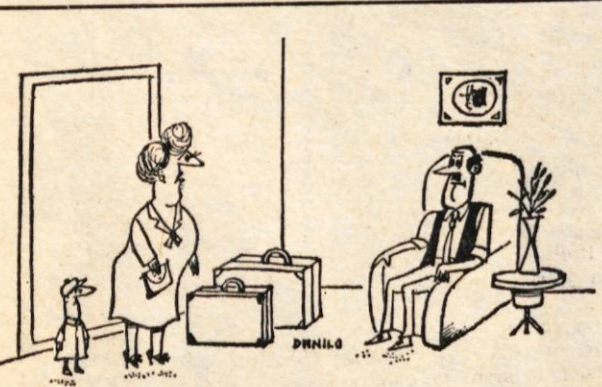
minjam sosedovega Janeza, da mi je rekel, preden je odšel: »Čez tri mesece bomo pa že doma.« Seveda ga ni bilo več nazaj, pa tudi mno- gih drugih ne. Prva svetovna vojna je bila huda. Matere so ostale same doma s kopi- co otrok. Hodile so »v tabri« na kmete, pa ne za denar, ampak za živež. Za plačilo je dobila malo moke, ješprenj, kaš. Malico so si največkrat pripravile za otroke, sa- me so bile pa brez nje. De- lale so po cel dan; domov so prišle opoldne le toliko, da so nahranile in previle otroke, potem pa spet odše- le nazaj. Mati mi je pravila, da je že tretji dan po porodu žela. Najhuje je bilo od 1914. do 1916. leta. Potem pa so prišli v Hosto vojaki. Pri so- sedovih so imeli kuhinjo. Vo- jaki so tu vežali pred od- hodom na fronto. Ko so eni odšli, so drugi prišli. V tej vojaški kuhinji smo potem otroci dobili včasih črno ka- vo in »cvibak«.

Gorenjski kraji in ljudje

— Oče, ne pregrešite se nad gospodom nuncem, čeprav vam je nunc stori krivico, — ga je prosila Lizika in rekla, da je gospodu žal.
— Ce mu je žal, naj pride k meni, — je ostal trd in upal, da bo župnika omečal in ga vpregel v svoje namene. Strah ga bo prignal na Kraguljevino, je mislil, A ga ni. Po Liziki, ki jo je poslal h ku- harici, mu je sporočil, da ga ne bo, on pa naj stori, kakor ga je volja, vendar naj premisli, da mu ne bo nekdo žal.
Ko bi bil župnikov odgovor drugačen in ko bi ga povabil v župnišče, da bi se o vsem pogovorila tam med štirimi stenami in štirimi očmi, bi ne trmoglavil, saj bi v župnišču prav tako lahko privil župnika ali pa še lažje kakor doma.
— Nunc je naposled vendarle nunc! Čeprav ni oblast, je vse- eno steber oblasti, zlasti še, če je država katoliška kakor Avstro- Ogrska.
In kar velja za cesarstvo, velja še dvakrat bolj za slovenske dežele, kjer je vsa oblast ali vsaj politika in prihodnja oblast v du- hovniških rokah! Tožiti duhovnika je toliko kakor tožiti oblast!
Ne bilo bi mu treba dopovedovati tega. Že zdavnaj je vedel to sam: zameriti se duhovniku je isto kakor priti v zamero pri oblasti! Zato ni bil nikoli v svaji z njimi, saj bi bil drugače v svaji s svojo pametjo in naposled s samim seboj, ki je vselej podpiral duhovniško cerkveno in posvetno oblast, saj se je štel in se še šteje za prvega katolika med farani.
Ne on, nunc je pozabil na svojega prvega farana in ga ponižal med neugledne farane, med katerimi se najdejo celo taki, ki se na- gibajo k pravemu prekocuškemu brezboštvo.
Vse to je povedal pravdarju, pri katerem je bil včeraj, pravdar pa, namesto da bi napisal tožbo, mu je samo odsvetoval, naj se ne spušča v tožbo z župnikom, če nima zanesljivih dokazov o župniko- vem protidržavnem delovanju. Bolje je, da se z župnikom pobota. A ne samo z župnikom, marveč tudi z razmerami, kakršne so in ki nas lahko presenetijo s še mnogo večjimi presenečenji, kakor je bila tale vojna in vse, kar je težkega in zaskrbljujočega prinesla s seboj.
— Razsoden človek se ne izpostavlja ne za eno ne za drugo! Posebno ne v današnjih časih! Ste pomislili v začetku vojne, da boste prišli pod Italijane. Predvčerajšnjim Avstrija, včeraj Italija, danes Avstrija, a jutri... jutri se lahko zopet kaj zgodi in nas preseneti.
Pravdarjeve besede so bile pametne. Tudi sam ni nikoli mislil drugače, vseeno pa pravdarja ni poslušal. Bil je sam do sodnikov in — doživljal posme in sramoto, čeprav so ga sodniki že poznali. Poznali celo bolj, kakor je mislil. Niso privlekli na dan samo njego- vih junijskih ovadb, marveč so mu vrgli v obraz njegovo sodelova- nje z Italijani v času soške fronte. Nič ni pomagalo, da jim je dapo- vedoval, da je Italijane vselej sovražil in da je iz samega sovražstva do Italijanov in da bi ponižal italijanskega generala Cadorno, krstil svojega psa z imenom tega generala.

Koliko jezikov govorimo?

Trenutno govorimo na svetu 2860 jezikov in na- rečij, od tega 120 v Ev-ropi. Tekom stoletij se je izgubilo ali odmrlo 3900 jezikov.

— Občutek imam, da nisi posebno vesel moje vrni- tve.

Andrejčkovega Jožeta

»Žalost in veselje«

Pred časom, ko smo obujali spomine na pesnika Jakoba Zupana in pisatelja Janka Kersnika, smo se zavezali, da bomo kdaj spregovorili še o drugih kulturnih možeh, ki jih je rodil slaviti Crni graben in bližnja moravska ravan. V mislih smo imeli Josipa Podmilšaka, Frana Maslja, Jurija Vego, Janeza Vesela in Frana Delelo.

Ceravno na Visoki Gorenjski le malo vedo o teh krajih blizu štajerske meje, se imajo vendar domačini Črnege grabna in Moravske deželice za prave in trdne Gorenjce. Zato bo gotovo prav, če bo skušal ta in naslednji zapisi, seznaniti današnji gorenjski rod s skoro že pozabljenimi — a nekoč tako slovitimi — orači slovenske kulturne ledine.

DOMAČIJA NA KONJU

Na robu hriba, precej visoko nad Krašnjo, stoji osamelja kmetijica. V hiši, ki nosi tablico Krašnja št. 21, živita prijazna dedek in babica. Ponosno pokažeta na lepo črno marmorno ploščo, vzdano v pročelje hišice, na desno stran od vhodnih vrat:

V tej hiši se je rodil slovenski pisatelj Jože Podmilšak »Andrejčkov Jože« dne 21. marca 1845 umrl 24. decembra 1874

Daleč od prometne ceste proti Trojanam, visoko nad vasjo, na hrbtu hriba, ki nosi značilno ime »na Konju«, stoji Podmilšakov rojstni dom — a glej: pisateljeva spominska plošča je kot nova, lepo umita in razprašena — pa čeprav sem obiskal ta kraj nenapovedan. Kako pa je z nekaterimi drugimi spominskimi ploščami po gorenjskih vaseh in mestih? Prašne so in zanemarjene, kot da bi bilo današnjim domačinom malo mar slovesa velmoža, ki se je rodil v njihovi hiši. — Tu, na Konju, daleč od poti, kjer struji turizem in kamor ne zaidejo šolske ekskurzije, pa je vse

prav in v redu. Dedek in babica, čeprav pisatelju nista v rodu, vzorno skrbita za spominsko ploščo — pridite Zirovničani in drugi Gorenjci se les učiti!

PISATELJEV ROD

Pri Podmilšakovi hiši se je že od nekdaj reklo »pri Andrejčkovih«. Tudi pisate-

Rojstna hiša Jožeta Podmilšaka na Konju nad Krašnjo v Črnem grabnu

Ijevemu očetu je bilo ime Andrej. No in tako si je tudi mladi nadebudni Jože izbral za svoje pisateljsko ime ime očetne domačije. Kot Andrejčkov Jože je veljal ob koncu prejšnjega in v prvih dveh desetletjih našega stoletja, kot eden najpoljudnejših slovenskih pisateljev. Strogi in nepodkupljivi literarni ocenjevalec Fran Levstik je uvrščal Podmilšaka takoj za Jurčičem. Levstikovo vrednotenje pisateljev pa je imelo že tedaj in ima gotovo še danes svojo težo in pomen.

A vrnimo se v Jožetovo mladost na Konju! — Bila je trpkaja, kar se le da. Boginja Sreča se je izognila njegovemu domu. V nekem poročilu o premoženjskem stanju krašnjaških faranov, je o Podmilšakovem domu takole zapisano: »... zadolžena hiša, brez travnikov in gozda, le njevic na strmini je za šest mernikov posevka, s tem se mora prehranjevati vsa družina.«

Jože je imel brata in sestro; tako je bilo v hiši pet ljudi, ki so se morali ubijati z delom na skopi hribovski zemlji in z vedno prisotno lakotjo... Prav ta je bila kriva, da je toliko obetajoči mladenič smel dočakati le 29 pomladi. Kal jetike je pisatelja spremljala že iz domače revščine...

redu gimnazije, ko se je manj zgrnila nesreča.

Z nekaterimi drugimi rodoljubnimi sošolci se je tudi Podmilšak udeležil demonstracij proti nemškemu deželnemu predsedniku, ki je pri volitvah oviral slovenska kandidata Tomana in Kluna.

Seveda so vohlači kmalu ugotovili, kateri gimnazijci so kričali pod predsednikovi mi okni in kazen je bila že tu: vsi so morali iti na nabor in obleči nato vojaško suk-njo. Takrat pa vojaščina ni bila šala. Služiti je bilo treba novincem kar celih šest let. Torej so se morali potrjeni dijaki za vselej posloviti od nadaljnjih študij.

Bilo je to leta 1867. Odtlej je moral rahločutni Jože služiti cesarja kot topničar v raznih garnizijah po Ogrskem in Moravskem. Napredoval je sicer do nadtopničarja in celo do narednika — a zaradi šibkega zdravja je bil leta 1870 poslan na »trajen dopust«.

Seveda je bilo zdaj treba iskati kruha. Z izobrazbo, ki jo je imel in z znanjem jezikov, se je sprva udinjil pri trgovcu Pesjaku v Celovcu, nato je sprejel službo praktikanta v kranjskem deželnem zboru, leta 1872 pa najdemo Podmilšaka že v Trstu, kot pristava pri telegrafski postaji.

Vse pa kaže, da mehka obmorska klima ni bila najboljša zanj. Kali stare bolezni so se znova zbudile. In poslali so Podmilšaka na bolniški dopust v Kamnik, da bi ga gorski zrak okrepil in mu povrnil zdravje.

Ko je, že smrtno bolan, prišel v Ljubljano, da bi obiskal prijatelje, se mu je na sprehodu v Zvezdi udrla kri. Hitro so ga prepeljali v bolnišnico, kjer pa je že naslednjega dne, 24. decembra 1874, izdihnil, mlad komaj 29 let...

LJUDSKI PRIPOVEDNIK

Komur je bil dan v zibel dar pisanja, ta mora pisati. Pa če hoče ali ne. In čeprav mu pisateljjevanje prinaša le grenka razočaranja, sreče in kruha pa je malo...

In če nosi tak človek, od usode vnaprej zaznamovan, v sebi še slutinjo zgodnje

Jože Podmilšak »Andrejčkov Jože«

smrti, tedaj piše hitro, hlastno — Andrejčkov Jože je napisal v svojem kratkem življenju kar čez 150 del: pesmi, povesti, iger in celo roman. Mnogo je tudi prevajal iz raznih slovanskih jezikov. Ni bilo časa, da bi svoje stvari pilil in gladil.

Prav ta naglica pa je bila kriva, da so nekateri kritiki, med njimi tudi Josip Stritar, očitali Podmilšaku površnost, neizdelanost značajev in neverjetnost zapletov.

Pa vendar so preprosti ljudje tako radi čitali Podmilšakova dela! Mimo kritikov si je Andrejčkov Jože pridobil bralce in njihovo ljubezen. Njegov jezik je ljudski jezik v najtočnejšem pomenu besede. Saj je znano, da se je rad družil le s preprostimi kmečkimi ljudmi in jih zvesto poslušal. Zato je Podmilšakov jezik čist kot studenčnica, naraven, neizumetničen. Prav to pa je Andrejčkovega Jožeta tako približalo ljudem, da je njegov roman Žalost in veselje, ki je izšel leta 1870, dolga desetletja veljal kot ena najbolj priljubljenih slovenskih knjig. Sam ji je dal podnaslov »Povest za prosto ljudstvo«, izšla pa je v Večerniški zbirki Mohorjeve družbe v Celovcu.

Za Podmilšaka lahko rečemo, da se je ravnal po Levstikovem literarnem programu in da se je kot pisatelj zgledoval pri Jurčiču. Vendar pa mu je prve pobude za pisanje dal že profesor Anton Janežič, ki je kot urednik in mentor sčasoma postal Podmilšaku tudi pravecru krušni oče. Za od usode tako tepenega gorenjskega rojaka je imel Korošec vedno blago besedo, očetovski nasvet in radodarno roko.

Seveda je tudi res, da za današnji čas in današnje rabo Podmilšak ne velja za globokega, velikega pisatelja. Bil je pač otrok svoje dobe in pisal je za potrebe takratnih ljudi. Prijazen spomin pa mož le zasluži in tudi to, da vsaj vemo zanj.

Morda bo tudi prav, če povemo, da je bil Podmilšak gimnazijski instruktor nekoliko mlajšemu rojaku iz Krašnje Franu Maslju, poznejšemu pisatelju Podmilšakovemu.

In da so 10. maja 1906 prenesli Podmilšakove kosti iz prvotnega groba v rakev Pisateljskega društva. Se danes najdemo vidi na plošči, ki je ohranjena na ljubljanskem Navju, ime Andrejčkovega Jožeta tikoma ob imenu Frana Levstika in Josipa Jurčiča.

Pa še to misel moram povedati: zdaj, ko šolske ekskurzije tako ugodno potekajo, mislim na lagoden prevoz z avtobusi, bi bilo zares prav, če bi mladino kdaj pa kdaj popeljali v Crni graben in Moravce — s toliko našimi starimi kulturnimi delavci bi se na taki poti seznanili.

Crnomir Zorec

Turistična zavist

V članku tov. J. Vidica, objavljenem v vašem listu danje 14. 8. t. l. je opisano sedanje stanje turistične pisarne v Mostah pri Žirovnici.

Prav gotovo pa piscu ne morejo biti znani dogovori med avto-moto društvom in turističnim društvom glede turistične pisarne, ki je gostovala v prostorih AMD, čeprav je bil avtor članka prisoten na seji, ko je predstavnik AMD Žirovnica obvestil TD, da bodo adaptirali učilnico v poletnem času, ko ni tečajev za voznike motornih vozil.

AMD Žirovnica je lani nudilo gostoljubje turistični pisarni v času, ko samo ne prireja tečajev za voznike motornih vozil. Turistični delavci so bili s tem zadovoljni. Za to gostoljubnost AMD tudi ni zahtevalo nobene odškodnine.

Ze pri razgovorih o organiziranju turistične pisarne v učilnici AMD so bili predstavniki TD obveščeni, da namerava AMD učilnico

adaptirati. Na seji TD, ki je bila spomladi, pa je predstavnik AMD dokončno sporočil, da bo druživo v poletnih mesecih, ko ni tečajev za voznike motornih vozil, adaptiralo učilnico.

Na isti seji naj bi se predstavnik TD — po besedah pisca — ostro sprl s predstavnikom AMD in zahteval, naj AMD obnovlja učilnico po turistični sezoni. To pa je nemogoče, ker društvo septembra že prične poučevati kandidata za voznike.

PISMA BRALCEV

Ni nam jasno, kako more gost zahtevati od gostitelja, naj adaptira prostor v času, ko ga sam gostitelj najbolj potrebuje. Mislimo, da je to navzkriž s kakršnokoli oliko. Prav tako pa je neutemeljen zagovor turističnih delavcev na naš račun.

Naša učilnica bo obnovljena v kratkem času, tako da bomo v začetku septembra že lahko pričeli s poukom bodočih voznikov motornih vozil, ki se jih vedno več prijavlja.

Učilnica bo primerno urejena in opremljena ter prilagojena potrebam avtomoto šole, tako bo tudi manj primerna za turistično pisarno.

AMD Žirovnica

Kritika o izplačevanju pokojnin!

Neki upokojenec iz Tržiča, ki pa se ni podpisal, se je pismeno pritožil pri upravnici pošte Tržič zaradi nerednega izplačevanja pokojnin, ki da v Tržiču traja 4 do 5 dni. Pravi, da v Kranju prej dobe pokojnine kakor v Tržiču in predlaga, da bi pokojninske nakaznice izplačevali po takem redu, da bi bil vsak enkrat prvi izplačilni dan na vrsti.

Ker je prav zaradi izplačevanja pokojnin veliko negotovanja, nas je podjetje za PTT promet v Kranju prosilo, da objavimo naslednje pojasnilo:

Pošta lahko prične z izplačilom pokojninskih nakaznic 1. v mesecu. Izjemno v merilu SRS lahko republiški zavod za socialno zagrovanje dovoli, da pošte z izplačilom pokojnin pričnejo prej (novo leto, 1. maj). Da se lahko izplačuje 1. v mesecu, morajo večje pošte prejeti nakaznice vsaj 2 do 3 dni prej, manjše pa vsaj 1 dan prej (To je odvisno od koordiniranega dela med komunalnim zavodom za socialno zagrovanje in službo družbene knjigovodstva). Dogaja pa se, da pošte nakaznice prejema pozneje in potem z neplačanim nadurnim delom poskrbijo, da nadoknadijo zamudo in lahko pravočasno prične z izplačevanjem pokojninskih nakaznic. Če pa

pošte ne dobijo nakaznic pred prvim v mesecu, prvega ne morejo izplačevati.

Pokojninske nakaznice je treba najprej razdeliti po dostavnih okrajih, v dostavnem okraju po točno določenem obhodnem redu, nato žigosati in vpisati v ustrezne dokumente. Posamezni dostavljachi imajo tudi do 500 nakaznic. Razumljivo je, da jih v takem primeru v enem dnevu ne morejo vseh izplačati. Če se pošta drži reda in pošte imajo taka navodila, in če

pošta nakaznice dobi pravočasno, potem noben upokojenec ne čaka na naslednjo pokojnino dlje kakor en mesec, pa naj bo potem to 1., 2., 3. ali celo 4. v mesecu. Tako upokojenci že vnaprej lahko vedo, kateri dan bo imel dostavljach zanje denar in ga počakajo doma. Ni pa mogoče upoštevati anonimnega predloga, da bi nakaznice še izbirali, ker bi s tem sebi nalagali nepotrebno delo, upokojencem pa zmedo, ki ne bi nikdar vedeli, kateri dan bo dostavljach imel zanje denar.

Pripominjamo, da prve dni v mesecu naši dostavljachi prostovoljno podaljšujejo delovni dan, da lahko ustrezajo čim večjemu številu upokojencev, razen tega pa morajo opraviti še drugo redno dnevno delo (dostava drugih pošilk).

Iz navedenega sledi, da navedbe anonimnega pisca niso točne oz. niso take, da bi jih pošta lahko upoštevala. Če bodo pošte pokojninske nakaznice dobile pravočasno, bodo tudi upravičenci pokojnin le-te v redu in brez zamude prejeli. Na sestanek, ki so se ga dne 30. januarja 1967 udeležili zastopniki komunalnega zavoda za socialno zagrovanje, službe družbenega knjigovodstva in PTT v Kranju, smo obravnavali prav ta problem in se dogovorili, da bodo večje pošte dobile nakaznice vsaj 2 do 3 dni pred prvim izplačilnim dnevom, manjše pa 2 dni prej. Tega dogovora pa se omenjeni organizaciji vedno nista držali, pošta pa je bila tista, ki je morala potem nositi breme kritike, brezštevilnih pojasnjevanj itd.

Podjetje za poštni, telefonski in telefonski promet Kranj

Prijateljski nogomet**Preddvor : Železna Kapla 4 : 6**

Na igrišču v Britofu pri Kranju sta se v nedeljo, 18. avgusta, v prijateljski nogometni tekmi pomerili enajsterici Preddvora in Železne Kaple. Zmagali so gostje z rezultatom 6:4. To je bilo njuno drugo srečanje. V prvem so Preddvorčani sredi Železne Kaple zmagali z 9:3.

Nedeljska zmaga gostov je bila zaslužena, saj so pokazali več nogometnega znanja. Preddvorčanom se je poznalo, da jim primanjkuje vzdržljivosti in uigranosti, čeprav so dokaj borbeno enajsterica. Dobro je sodil Mihelčič iz Kranja.

J. K.

Iz garnizije Staneta Žagarja Vojaki se vračajo domov

V garniziji Staneta Žagarja v Kranju je v teh dneh čutili več živahnosti kot sicer. Kako tudi ne, saj mnogi zapuščajo to garnizijo in se vračajo na svoje domove. Vendar za večino izmed njih bivanje v kranjski garniziji le ni bila zgolj formalna odslužitev vojaškega roka, saj mnogi odhajajo z diplomami o pridobljeni kvalifikaciji. Vozniki motornih vozil, vezišči, radiotelegrafisti, mehaniki, zidarji, mizarji, instalaterji, krojači, bolničarji, kuharji, peki in še bi lahko naštevali.

V teh dneh torej mnogi vojaki zapuščajo gorenjsko metropolo in vsi poudarjajo, da so se v Kranju počutili kot med svojimi domačimi. Na služenju vojaškega roka so sklenili nova prijateljstva — in še več; med bivanjem v JLA so si mnogi pridobili novo znanje in spoznali nove življenjske izkušnje, ki jih bodo s pridom uporabili v domačem kraju.

Njihovega odhoda so se spomnili tudi tovariši, ki jim vojaški rok še ni potekel ter so jim ob slovesu pripravili pestre kulturne programe, starešine pa so jim predavali o čimhitrejšem vključevanju v novo — civilno — življenje.

Vili G.

Kranj CENTER

21. avgusta franc. barv. CS krim. komedija FANTOM PROTI SCOTLAND YARDU ob 16., 18. in 20. uri

22. avgusta amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 16., 18. in 20. uri

23. avgusta amer. barv. CS western REVOLVERJI NE RAZPRAVLJAJO ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STOTRŽIČ

21. avgusta amer. barv. CS GOSPODAR HAVAJEV ob 16., 18. in 20. uri

22. avgusta franc. barv. CS NAIVNEŽ ob 16., 18. in 20. uri

23. avgusta angl.-franc. kriminalni SHERLOCK HOLMES — OGRLIČA SMRTI ob 16. in 20. uri, amer. barv. DVA TEDNA V DRUGEM MESTU ob 18. uri

Kino**Škofja Loka SORA**

21. avgusta nemški barv. GRBAVEC IZ SOHOA ob 18. in 20. uri

22. avgusta amer. film PLACA ZA HUDICA ob 20. uri

23. avgusta ameriški PLACA ZA HUDICA ob 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

21. avgusta amer. barv. CS PROFESIONALCI

22. avgusta amer. film IZGUBLJENA PATROLA

23. avgusta jug. film HASANAGINICA

Jesenice PLAVZ

21. avgusta amer. film IZGUBLJENA PATROLJA

22. avgusta amer. barv. film PREKLETI OBISK

23. avgusta amer. barv. film PREKLETI OBISK

Dovje-Mojstrana

22. avgusta amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU

Kranjska gora

22. avgusta amer. barv. CS film PROFESIONALCI

slovenija avto

KRANJ, JLA 10
NOVO NA TRZIŠČU
MINI GASILNI APARAT
GASI za osebna vozila
in gospodinjstvo

Dom na Kališču bo redno odprt do oktobra

Dom kokrškega odreda na 1540 metrov visokem Kališču je od prvega maja do konca septembra odprt vse dneve. Od oktobra dalje pa ga bo oskrbovalo Planinsko društvo iz Save in bo obratoval ob sobotah in nedeljah.

Letos je bil dom zaseden le ob sobotah in nedeljah. Med tednom je obiskovalcev

manj, večinoma so to starejši planinci, ki prihajajo v to planinsko postojanko na oddih. Tako je bilo v domu kokrškega odreda od prvega maja letos do sedaj prek 800 gostov, od teh je prenočilo približno polovico. Upravnik Obed Viktor meni, da je za slabši obisk krivo pomanjkanje propagande. Podobno

stanje je tudi v nekaterih drugih postojankah.

Rednih obrovov na Kališču sicer ne kuhajo, radi pa ustrezajo željam gostov, če si zaželijo tople hrane. Velikokrat planinci prinesejo hrano s seboj in jo jim potem v domu skuhamo. Seveda plačajo le 20 odstotkov normalne cene.

J. K.

Beležka

Odkar je v Kranju igrišče za mali golf se je na njem zvrstilo že precej igralcev ter priljubljene in zanimive igre. Menda so nekateri Kranjčani postali že kar stalni gostje na igrišču zraven športnega stadiona. Pa ne samo to. Tudi tujci, ki se za dan ali dva ustavijo v Kranju, ga radi obiščejo.

Gostinskemu in trgovskemu podjetju Central v Kranju, ki se je letos odločilo, da bo zgradilo to igrišče, se bo kot kaže investicija, ki ni bila niti tako majhna, kar kmalu izplačala, čeprav so nekateri na začetku nekako z nezaupanjem zmigovali z glavami.

Pred kratkim pa se mi je znanec, ki je skoro stalni gost na igrišču, pritožil čez vodstvo oziroma zaposlene na igrišču. Povedal mi je, da se je že nekajkrat zgodilo, da je bilo igrišče kljub lepemu vremenu zaprto. Tako se je menda zgodilo tudi v sredo, 7. avgusta popoldne, ko je prišla igrat golf skupina 40 do 50 belgijskih gostov, ki so na letovanju v Kranju. Žal so se neprijetno presenečeni morali vrniti. Igrišče je bilo zaprto.

Menim, da je kakršen koli komentar odveč. Sicer pa oprostite; ne gre le za tuje, ampak tudi za domače goste oziroma igralce. Nočem sicer nikomur soliti pameti, najmanj pa podjetju Central, za katerega sem prepričan, da želi, da bi bilo golf igrišče ob že tako redkih lepih popoldnevih čim bolj zasedeno. A. Z.

Prodajam

Prodajam dobro ohranjen MOTOR 350 ccm. Ferjan Filip, Ribno 33, Bled 4111
 Prodajam FIAT 750, KOMPRESOR z elektromotorjem, primeren za avtoličarja. Suha 24, Kranj 4112
 Prodajam poltovorni AVTOFIAT 615, diesel, osebni avto FIAT-2100 in KAROSERIJO za fiat 750. Avtoličarstvo, Božal Jože, Zminec 35, Škofja Loka 4113
 Prodajam BIKCA, 8 mesecev starega, KRAVO po izbiri in dva PRAŠČKA po 40 kg težka. Pičman Andrej, Britof 70, Kranj 4114
 Prodajam polavtomatični PRALNI STROJ maris rondo

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, ma-loglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 24.—, polletna 12.— N din. Cena posameznih števil 0,40 N din — Inozemstvo 16,00 N din — Mali oglasi beseda 0,6 do 1 N din. Naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

za 500 N din. Naslov v oglasnem oddelku 4115
 Prodajam kuhinjsko KRE-DENCO. Kranj, Tomažičeva 12 4116
 Prodajam OSTRESJE, PUNTE za betoniranje in suha bukova DRVA. Dornig Jože, C. JLA 1, Tržič 4117
 Prodajam dvosedežni MOPED. Senk Vinko, Hotemaže 50, Preddvor 4118
 Prodajam klavirsko HARMONIKO finatti — 32-basno. Nace Polajnar, Preddvor, Potočje 14 4119
 Prodajam KRAVO z drugim teletom. Sp. Duplje 51 4120
 Poceni prodajam dobro ohranjeno DNEVNO SOBO. Oglad Valjavčeva 6, stanovanje 8, Kranj 4121
 Prodajam KRAVO, ki bo v kratkem tretjič teletila. Prebačevo 27, Kranj 4126

KUPIM

Kupim suhe HRASTOVE DESKE 30—40 mm. Zupan Jože, Moše 31, Smednik 4122

Ostalo

Štiričlanska družina takoj sprejme gospodinjsko pomočnico. Pernuš, M. Pijade 36, Kranj 4123
 Sprejem takoj kvalificiranega AVTOLIČARJA in VAJENCA. Avtoličarstvo, Bokan Jože, Zminec 35, Šk. Loka 2124

Mlada zakonca nujno iščeta opremljeno SOBO ali ne opremljeno v Kranju ali bližnji okolici. Plačata dobro in vnaprej. Ponudbe poslati pod »zakonca« 4125
 Na poti od nebotičnika do avtobusne postaje v Kranju je bila izgubljena rjava DENARNICA, v kateri je bila ura in nekaj denarja. Naslov v oglasnem oddelku 4131

AMD — Senčur

PRIREJA TEČAJ

za šoferje A, B in F kategorije

Začetek tečaja bo v petek, 23. 8. 1968 ob 17. uri v prostorih društva v Senčurju

CENTRAL**Vsak četrtek od 13.30 do 20. ure tekmovanje**

za najboljšega igralca v igri malega golfa. Prva tri mesta so nagrajena.

Zelimo vam veliko uspeha in zabave na igrišču malega golfa v športnem parku v Kranju.

SVET MLEKARSKEGA SOLSKEGA CENTRA

razglašča

delovno mesto predavatelja

strokovnih predmetov za nedoločen čas. Učno obveznost je treba dopolnjevati z vzgojnim delom v internatu.

Pogoj: diplomirani ing. agronomije s prakso v mlekarstvu.

Prijave pošljite do 2. septembra 1968.

Zahvala

Ob težki izgubi mojega dobrega moža, očima, brata in strica

Janeza Pavlina

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, pevsškemu zboru in vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Silva z družino ter drugo sorodstvo

Sp. Duplje, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi in težki izgubi dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Jakoba Katrašnika

Pravharjevega ata iz Jamnika

se najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani ob teh težkih dneh ter darovali vence in cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, zdravniku dr. Černetu in duhovščini.

Zalujoči Pravharjevi

Jamnik, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob nenadomestljivi izgubi našega dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Masterla

Pšavnikovega očeta (mežnarja) iz Crngroba

se iskreno in najlepše zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem. Iskrena hvala lovski družini Križna gora za častno spremstvo kakor tudi pevcem KUD za lepe žalostinke, č. duhovščini posebno še g. župniku Hribšku in tov. Logondru za lep poslovilni govor. Se enkrat vsem iskrena hvala.

Zalujoči: žena Mina, hčerka Minka z družino in sestre

Crngrob, 16. 8. 1968

Zahvala

Ob prerani izgubi dobrega in skrbnega moža, očeta in sina

Janeza Erjavca

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, sorodnikom in znancem, ki so nam ob težkih trenutkih stali ob strani in sočustvovali z nami ter ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in s cvetjem prekrili njegov prerani grob. Posebno se zahvaljujemo dr. Capudru za skrb med boleznijo, duhovščini iz Stražišča in Besnice, pevsškemu zboru iz Besnice in tov. Ljubu Knificu za poslovilne besede. Zahvala kolektivoma Elektromehanika Iskra in Gorenjska oblačila za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Cilka, sin Branko, mama in oče

Rakovica, 15. 8. 1968

GORENJSKO PODROČNO TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

bo v soboto, 24. avgusta 1968 ob 14. uri v Senčurju pri Kranju (na Bivju).

Najboljši tekmovalci bodo zastopali Gorenjsko na republiškem prvenstvu v Mariboru.

Po tekmovanju pa bo na istem kraju prikazovanje delovanja univerzalnega traktorja

PASQUALI

V organizaciji KMETIJSKE ZADRUGE ŽIRI pa bo prikazovanje delovanja traktorja

PASQUALI

naslednji dan, t. j.

V NEDELJO, 25. 8. 68 ob 7.30 uri Dobračeva pri Hlibčarju ob 10. uri Rovte pri Zireh

NA TEKMOVANJE IN DEMONSTRACIJE

VAS VABITA

PRIPRAVLJALNI ODBOR TEKMOVANJA

in

KMETIJSKO ŽIVILSKI KOMBINAT KRANJ

V. odprto prvenstvo Kranja v atletiki

Lubejeva in Bugri

Atletski klub Triglav je pripravil kranjskim ljubiteljem atletike še eno zanimivo prireditev: pod pokroviteljstvom tovarne gumijevih izdelkov SAVA je v soboto organiziral tradicionalno, tokrat že peto, odprto prvenstvo Kranja. Letos se je povabilu odzvalo prek 200 atletov in atletinj iz devetih klubov iz Avstrije, Italije in Nemčije ter štirinajstih klubov iz Jugoslavije. Zaradi finančnih težav pa je moral organizator odkloniti izredno močno skupino iz ČSSR (40 tekmovalcev).

Najboljša posameznika tekmovalca sta bila Celjanka Marjana Lubej (597 cm pri skoku v daljino) in črnopolti sprinter iz Gane, član Sarajeve, Sami Bugri (46,8 v teku na 400 m). Oba rezultata pomenita tudi nova rekorda kranjskega stadiona.

Po daljšem času smo v Kranju videli tudi odličnega metalca Pötscha iz Avstrije, ki je zmagal kar v treh disciplinah, najboljši rezultat pa je dosegel v metu kladiva — 62,49 m.

Hladno in vlažno vreme ter močan veter so tokrat ovirali tekmovalce, da bi dosegli še boljše rezultate. Tako so pri skoku v višino olimpijski kandidati Milek, Todosijski in Hrepevnikova dosegli skromne rezultate. Milek je zabeležil 2 m, Todosijski 190 cm (potem ko 195 sploh ni skakal), Hrepevnikova pa 155 cm. Poudariti pa moramo, da so bili vsi trije zelo utrujeni, saj se intenzivno pripravljajo za nastop na balkanskih atletskih igrah.

In še nekaj: prireditelj tekmovalca je bil že letos v dilemi, ali naj miting ostane v takih okvirih kot prva štiri leta ali pa naj se razvije v res kvalitetno atletsko revijo mednarodne veljave. Tokrat so ubrali srednjo pot, že za prihodnje prireditve pa se bo treba o tem dokončno odločiti. Miting postaja vse bolj poznan in kvalitetni tekmovalci želijo sodelovati na njem. Vse to pa terja velike

finančne izdatke, ki presegaajo možnosti kluba (dotacije za miting znašajo le 2700 Ndin). Tokrat je z razumevanjem priskočila na pomoč tovarna SAVA, vendar pa so morali kljub temu odpovedati sodelovanje češke ekipe, v kateri je tudi vrsta državnih reprezentantov. In češka atletika ima v svetovnem merilu visoko mesto. Torej: odločiti se bo treba...

REZULTATI: MOŠKI — 110 m ovire: Ajanović (Part. Bg) 15,2, Pisič (Ol. Lj) 15,7, Muhitsch (KLC Celovec) 15,7; **100 m:** Nepraunik (WAC) 10,9, Bonesch (WAC) 11,0, Woschitz (ASKO Beljak) 11,1; **400 m:** 1. Bugri (Sarajevo) 46,8, Kocuvan (Kl. Celje) 48,6, Korent (Ol) 50,0; **800 m:** Zumer (Tr) 1:56,8, Brezoni (Triestina) 1:57,4, Srebotnik (Br) 1:57,8; **3000 m:** Petraš (Di. Zagreb) 8:25,3, Červan

(Kl) in Mežnarič (Kidričevo) 8:41,0, višina: Milek (Tr) 200, Todosijski (CZ Bgd.) 190, Merlini (Ol) 185; **troskok:** Prezelj (Tr) 14,06, Nesterstein (KLC) 13,36, Piapan (Triest.) 12,84; **krogla:** Pötsch (Graz) 16,37, Devetak (Gorica) 14,07, Stimec (Ol) 13,85; **disk:** Pötsch (Graz) 49,40, Vravnik (Kl) 46,11, Konc (Tr) 39,10; **kladivo:** Pötsch (Graz) 62,49, Lechner (WAV) 48,10, Pristov (Tr) 40,00; **4x100 m:** Olimpija 43,1, Triestina 43,5, Triglav 44,3; **1000 m mladinci:** Hafner (Tr) 2:35,0, Kralj (Kl) 2:41,8, Topischnig (KAC) 2:41,9.

ZENSKE — 80 m ovire: Rossi (Triest) 12,4, Peče (Lj) 12,5, Vidović (Tr) 13,4; **100 m:** Kapfer (WAC) 12,2, Osovnikar (Tr) 12,7, Vargazon (Koper) 12,8, **200 m:** Kapfer (WAC) 25,3, Rossi (Triest.) 25,7, Osovnikar (Triglav) 25,9; **višina:** Hrepevnik (21. maj Bg) 155, Peče (Lj) 140, Klemenc (Tr) 140; **daljina:** Lubej (Kl) 597, Peče (Lj) 524, Osovnikar (Tr) 495; **krogla:** Hudobivnik (Ol) 11,13, Peče (Lj) 11,07, Lukač (Bor Trst) 11,06; **4x100 m:** Triestina 51,0, KAC 53,3. M. Kuralt

Prvenstvo zagrebške vojne oblasti končano

Kranj je bil od 16. do 18. avgusta prizorišče tekmovalca zagrebške vojne oblasti. Ekipe iz Ljubljane, Zagreba, Reke in Siska z več kot 300 tekmovalci so se pomerile v atletiki, vojaškem in oficirskem mnogoboju, rokometu in športnem streljanju. Končni zmagovalci tega tekmovalca je ekipa Ljubljane pred Zagrebom, Reko in Siskom. V posameznih disciplinah so zmagale naslednje ekipe:

atletika:

1. Ljubljana — 165 točk, 2. Zagreb — 137,5 točke, 3. Sisa — 106,5 točke in 4. Reka — 98 točk.

oficirski mnogoboj:

1. Zagreb — 201 točka, 2. Reka — 132 točk, 3. Ljubljana — 129 točk in 4. Sisa — 92 točk

vojaški mnogoboj:

1. Ljubljana — 404,5 točke, 2. Zagreb — 390,5 točke, 3. Reka — 358,5, 4. Sisa — 210,5 točke.

streljanje — pištola, puška:

1. Ljubljana — 1662 krogov, 2. Zagreb — 1626 krogov, 3. Reka — 1406 krogov in 4. Sisa — 1146 krogov.

rokomet:

I. kolo: Ljubljana : Zagreb — 25:10, Reka : Sisa — 9:8; II. kolo: Ljubljana : Reka — 17:10, Zagreb : Sisa — 10:21 in III. kolo: Sisa : Ljubljana — 5:5 ter Reka : Zagreb — 6:5. Končni vrstni red v rokometu: 1. Ljubljana — 5 točk, 2. Reka — 4 točke, 3. Sisa — 3 točke in 4. Zagreb brez točk.

Končni vrstni red športnega tekmovalca zagrebške vojne oblasti, ki je bilo hkrati tudi izbirno tekmovalca za sestavo reprezentance zagrebške vojne oblasti, ki bo nastopila na vsearmijskem prvenstvu prihodnji mesec v Pulju, pa je takole:

1. Ljubljana — 54 točk, 2. Zagreb — 43 točk, 3. Reka — 31 točk in 4. Sisa — 22 točk.

Predstavniki kasarne Staneta Zagarja so nas prosili, naj ob tej priložnosti izrečemo v njihovem imenu za-

Po prvem delu II. zvezne lige v vaterpolu

Še nikdar tako blizu prvemu mestu

Prvi del kvalifikacijskega tekmovalca za vstop v prvo zvezno ligo se je končal z zmago vaterpolistov KPK iz Korčule. Z osvojitvijo tretjega mesta so Kranjčani dosegli doslej največji uspeh. Vodili so vse do zadnjega kola, dokler niso doživeli edinega poraza z bivšim zveznim ligašem splitskim POŠK. Najbolj vredna je zmaga nad zmagovalcem prvega dela prvenstva nad zelo solidno ekipo iz Korčule.

Uspeh pa bi bil za Kranjčane lahko še boljši, če ne bi sodnik dopustil nekaterim ekipam izredno grobo igro.

Najboljši strelec turnirja je bil Kranjčan Jože Rebolj, ki je dosegel 15 zadetkov, Druge gole pa je dal odlični Balderman, Poleg teh dveh so se v ekipi Triglava odlikovali še Franc Rebolj, Košnik, Mohorič in Chwatal. Pohvaliti pa je treba tudi trojico najmlajših v moštvu: Torkarja, Kodeka in Velikanjo.

Turnir je pokazal, da so Kranjčani letos vidno kvalitetno napredovali in da bo kmalu prišel čas, ko jih bomo pozdravili kot nove prvotigaše.

Rezultati: Triglav : Jedinstvo 3:2, Triglav : Primorje 5:5, Triglav : Riviera 3:2, Triglav : KPK 5:4, Triglav : POŠK 4:5.

Lestvica:

KPK	5	4	0	1	19:15	8
Primorje	5	3	1	1	22:13	7
Triglav	5	3	1	1	20:18	7
POŠK	5	3	0	2	17:17	6
Riviera	5	1	0	4	19:24	2
Jedinstvo	5	0	0	5	15:25	0

P. Didič

hvalo kranjski občinski skupščini ter podjetjema Planika in Sava iz Kranja, ki sta prispevali nagrade za najboljše posameznike. Tako je kranjska občinska skupščina nagradila prvovrstično ekipo Ljubljane s Prešernovo plaketo, medtem ko sta Sava in Planika podarili dve letalni blazini, dva para športnih copat in en par sprinterice najboljšim posameznikom na letošnjem športnem prvenstvu zagrebške vojne oblasti.

V. Guček

Triglav letos še ni okusil poraza

Kranjski plavalci in plavalke nadaljujejo s serijo zmag na letošnjih republiških prvenstvih. Pred dnevi so pobrali spet lepo zmago. Na mladinskem prvenstvu Slovenije so z izdatno prednostjo spet po zaslugi odličnih plavalk osvojili naslov republiške prvaka. Tekmovalca je bilo v jeseniškem letnem bazenu in je bila ta prireditev hkrati tudi uradni krst plavalnega bazena.

V vrsti Triglava se je spet najbolj izkazala Breda Pečjak z novim rekordom in s tem znova dokazala, da je najboljša plavalka kranjskega Triglava v letošnji sezoni. Tokrat pa se je z novim rekordom tudi izkazala Lidija Švarc, ki letos plava nekoliko slabše in ni vidneje napredovala, kot so nekateri predvideli ob koncu lanske sezone. Kljub temu pa je osvojila kar tri naslove republiške prvakinje (100 m prsno, 200 m prsno in 400 m mešano). V disciplini 100 m prsno pa je s časom 1:23,5 postavila nov absolutni rekord Slovenije, Breda Pečjak je po pričakovanju zmagala v disciplinah: 100 m in 200 m hrbtno. Zabeležila pa je tudi nov absolutni republiški rekord v disciplini 200 m hrbtno s časom 2:44,2. Odlično pa so se kranjske plavalke izkazale tudi v štafetah in so kar dvakrat zmagale: 4x100 m kravl in 4x100 m mešano, kjer so s časom 5:24,2 plavalke Pečjak, Švarc, Smid in Virnik dosegle nov rekord SRS. Pri fantih je bil od Kranjčanov daleč najboljši Milovanovič, ki je osvojil kar tri naslove republiških prvakov (1500 m kravl, 400 m kravl in 400 m mešano). Ekipno je Triglav po pričakovanju osvojil naslov prvaka Slovenije. Drugi gorenski klubi pa so se razvrstili takole: 9. Radovljica, 10. Jesenice in 11. Bled. J. Javornik

Po končanem treningu mladih skakalcev v ČSSR

Velik napredek mladih skakalcev

V ponedeljek so se vrnili domov z osemdnevnega treninga iz ČSSR naši najboljši mladinci — smučarski skakalci, ki so vadili na 65-m skakalniščini pokriti z umetno snovjo v Banjski Bistrici. Smučarska zveza Slovenije je na trening poslala 14 najboljših mladih skakalcev, med katerimi je bilo največ Gorancev, in sicer: 6 iz Kranja, 2 z Jesenice in 1 iz Radovljice. Trening je izredno dobro uspel in je večina precej kvalitetno napredovala, še posebej pa so se izkazali Demšar, Kobal, F. Mesec in Loštrek. Ta četverica bo igrala mednarodno v novi tekmovalni sezoni najvidnejšo vlogo in bo sestavljala jedro mladinske državne reprezentance. Vsi štirje so skakali tudi dlje kot 60 m in so zelo malo zaostali za rekordom olimpijskega zmagovalca Čeha Jiří RAŠKE. Od najmlajših pa je nedvomno najbolj kvalitetno napredoval Kranjčan Bogdan Norčič. Ob zaključku treninga so imeli pregledno tekmo, kjer je zmagal Logaččan Loštrek, medtem ko je favorit Janez Demšar v prvem skoku padel in si s tem zapravil zanesljivo zmago. Vrstni red: 1. Loštrek (Logatec), 2. Kobal (Triglav), 3. F. Mesec (Triglav), 4. Demšar (Jesenice) ..., 6. Finžgar (Radovljica), 7. Norčič (Triglav) ..., 10. Kapušin (Triglav), 11. Cuznar (Jesenice), 12. Grosar (Triglav) ..., 14. Benčič (Triglav).

J. Javornik

(Nadaljevanje s 1. strani)

Železniki se pripravljajo na VI. čipkarski dan**Pester spored prireditev**

Toda glavna zanimivost, ki ji bodo ta dan priča gledalci, so trije že skoraj pozabljeni običaji. Prvi se imenuje »pobiranje krancljev«. Vaška dekleta mimoidočim fantom poklanjajo cvetne venčke. Le-ti jih, ko pridejo na zbirališni prostor, položijo na kres. To je značilna železniškarska posebnost. Drugi podoben običaj, javnosti sicer nekoliko bolj znan, je »rihtarja biti«. Prikazali ga bodo ob plavžu. Tretja in morda najzanimivejša stara selška posebnost pa je tako imenovano »šivanje kovtra«. Pravzaprav se najbolj spominja na skupinski ples ob ognju. Včasih ga je plesala vsa dolina.

Za konec prvega dne prireditev je na sporedu zabava in ples na prostem. Oder že postavljajo, igrali pa bodo godci iz Senčurja.

V nedeljo organizatorji pričakujejo mnogo obiskovalcev. Najprej, ob 7. uri zjutraj, bo v Plavčevi hiši, stari zgodovinski zgradbi, otvoritev razstave izdelkov domačih čipkaric. Domačinke, ki sicer stalno delajo za ljubljansko podjetje DOM, zadnja dva meseca klekljajo samo za to razstavo.

V okvir čipkarskega dne sodi tudi ocenjevalna vožnja z avtomobili od Škofje Loke do Železnikov, ki jo prireja AMD Škofja Loka. Cilj te vožnje bo na glavnem prireditvenem prostoru ob plavžu. Zmagovalcem je več podjetij namenilo številna praktična darila.

Vse to dopoldan. Popoldne ob 14. uri pa si bo mogoče ogledati spoved čipkaric in njihovih spremljevalcev v narodnih nošah od združnega doma na Češnjici do Železnikov. Potem je na vrsti otvoritev novega odsega ceste skozi Poljansko dolino. Cesto bo odprl predsednik občinske skupščine Škofja Loka Zdravko Krvina.

Osrednja točka vsakoletne kulturne prireditev v Železnikih je tekmovanje v spret-nostnem klekljanju. Letos bo sodelovalo 7 ekip, vsaka s tremi tekmovalci iz raznih krajev Slovenije. Zmagovalec dobi prehodni pokal turističnega društva.

Organizatorji so mislili tudi na goste. Pripravljajo kulturni program, v katerem bodo sodelovali mnogi pevci in recitatorji, 5 parov v narodnih nošah pa bo zaplesalo več narodnih plesov.

Za motorizirane obiskovalce je poskrbljeno, na voljo jim je dovolj parkirnih prostorov. Žejni in lačni se bodo zatekali k posebej za to priložnost postavljenim stojnicam. Kupiti bo mogoče tudi najrazličnejše spominke cvetje in drugo.

Značke, ki bodo na letošnjem VI. čipkarskem dnevu veljale hkrati za vstopnice, stanejo 300 S din. Vse je torej nared. Upajmo, da bo organizatorjem tudi vreme v nedeljo naklonjeno.

I. Guzelj

Baraka je pogorela do tal

V nedeljo zvečer je nenadoma izbruhnil ogenj na eni izmed barak bivše kasarne v Križah pri Trziču. V baraki je imela KZ vskladiščene okoli 1500 kg slame, podjetje Zlit pa je tu imelo več pohištva, pripravljenega za izvoz. Kljub prizadevanju gasilcev je baraka z vsem, kar je bilo v njej, pogorela do tal. V neposredni bližini namreč ni bilo vode, tako da so jo morali s cisternami voziti iz Trziča. Po nepopolnih ocenah je škoda za okoli 150.000 N din.

L. M.

Gorski nesreči

V ponedeljek, 19. avgusta, okoli poldne je postaja milice na Jesenicah dobila obvestilo, da se je nad pragom razpoptja Staničevega doma na Kredarici poškodovala neka ženska. Na pomoč so odšli gorski reševalci z Jesenic z zdravnikom. Ko so prišli na kraj nesreče, pa so lahko ugotovili le, da je bilo dekletje mrtvo. To je bila 18-letna študentka Nivena Trčon iz Kopra. Zdravnik je ugotovil, da je dekletje umrlo zaradi izčrpanosti in ohladitve. Zdravnik je menil, da si je dekletje prej zlomilo nogo.

V nesreči, ki se je pripetila v ponedeljek popoldne, so morali reševalci uporabiti tudi helikopter. Ponesrečila se je namreč 79-letna Maister Gjortrud, nemška državljanka, ki je s skupino planincev šla proti Cozovski koči. V Kokrškem sedlu pa ji je spodrsnilo, padla je čez previs in nato drsela po pobočju še okoli 30 metrov. Reševalci so jo prepeljali s helikopterjem v dolino in od tam v ljubljansko bolnišnico.

L. M.

Deklice so bile žive in zdrave

Tri deklice — stare osem, enajst in dvanajst let, — vse iz ZR Nemčije, so se v četrtek, 15. avgusta, okoli druge ure popoldne napotile po rože na skalna pobočja pod planino Vogel. Šle so po stari lovski stezi do prodišča, nato pa so se spustile v kotanjo. Iz nje pa niso mogle ne naprej ne nazaj. Bližal se je mrak in starše, ki so na počitnicah v Ukancu, je začelo skrbeti. Začeli so iskati otroke. Pomagalo jim je tudi nekaj avstrijskih turistov, ki so taborili v avtokampu v Ukancu. Bila je že trda noč, kaj se je zgodilo z deklicami, pa ni vedel še nihče. Iskanje je bilo nevarno, saj ni nihče poznal terena, niti ni bil nihče primerno opremljen. Okoli enajste ure zvečer

so za nezgodo zvedeli gorski reševalci iz Stare Fužine in takoj pričeli iskati pogrešane deklice. Akcija je trajala celo noč.

Deklice sta našla dva avstrijska turista iz Gradca. Tolažila sta prestrašene otroke in jim trla premrle ude. Noč je bila zelo hladna, otroci pa so bili lahno oblečeni. Šele okoli četrte ure zjutraj je uspelo reševalcem, da so deklice izvlekli iz grape in jih nepoškodovane izročili staršem.

Akcija je kljub težjemu sporazumevanju potekala harmonično in učinkovito, saj so sodelovali tako starši kot tudi drugi s člani GRS. Reševalci nedvomno zaslužijo za svoje prizadevanje vse priznanje.

T. J.

Nesreče v zadnjih dneh

V soboto popoldne je zapeljal s stranske poti na cesto med Brdom in Kokrico enajstletni Franc Liberšek s kolesom. Zapeljal je prav pred motorista Stefana Zelnika, ki je kolesarja zadel. Otrok se je hudo ranil.

V nedeljo zgodaj zjutraj se je na cesti prvega reda v Dovjah prevrnil s ceste osebni avtomobil nemške registracije, ki ga je vozil Eduard Drnovšek. Nesreča se je pripetila, ker je voznik vozil s preveliko hitrostjo na spolzki cesti. Voznik se pri nesreči ni ranil, na vozilu pa je za okoli 8000 N din škoda.

Na cesti četrtega reda Brezje—Crnivec so se osebnemu avtomobilu KR 161-63, voznik Stanislav Bohinc, med vožnjo nenadoma odprla leva vrata. Zadelo so osemletno Anico Božič in šestletno Brigito Gorenjc. Mala Brigita je bila huje ranjena in so jo odpeljali v ljubljansko bolnišnico, medtem ko se je Anica le lažje ranila.

V ponedeljek, 19. avgusta, se je na odcepu ceste za Senčur pripetila prometna ne-

sreča, v kateri je umrl voznik osebnega avtomobila Franc Nastran. Nesreča se je pripetila, ko je voznik Nastran pripeljal iz Kranja v smeri Brnikov. Pri odcepu ceste za Senčur je nameraval zaviti na ta odcep. S tem pa je zaprl prednostno cesto iz Brnikov. Po tej cesti je prav takrat pripeljal tovorni avtomobil KR 31-90, ki ga je vozil Anton Derlink. Pri trčenju obeh avtomobilov je bil Franc Nastran takoj mrtev. Na avtomobilu pa je za okoli 14.500 N din škoda.

Istega dne zvečer je na cesti prvega reda na avtobusnem postajališču Orehek pri Kranju neprevidno stopil na cesto 35-letni Franc Kaplar. Pripeljal se je bil z avtobusom do Orehka in tam izstopil. Ko je avtobus odpeljal naprej proti Ljubljani, je Franc Kaplar takoj za avtobusom stopil na cesto. Prav takrat pa je iz ljubljanske smeri pripeljal osebni avtomobil švicarske registracije, voznik Friderich Bertrag, in pešca zadel. Pri trčenju je bil Franc Kaplar takoj mrtev. Na avtomobilu je za okoli 7000 N din škoda.

L. M.

Pismo iz Avstralije

Verjetno sem eden najbolj oddaljenih naročnikov, a vseeno dobim vse številke; včasih en mesec nič, potem pa vse hkrati. Pa to nič ne moti. Časopisa sem vesel, saj mi še najlepše prikazuje življenje doma. Pa tudi razni komentarji so zelo zanimivi.

Stanko Pečkovšek
154 Edwin St.
CROYDON — N. S. W.
Australia

Razveselili smo se vašega pisma, zlasti še, ker je prešlo tako dolgo pot. Zadovoljni smo, če se nam je posrečilo prikazati življenje doma — kot pišete. Se se oglasite. Bralec bi verjetno zanimalo, kako živite v daljni Avstraliji.

Pozdravljeni — uredništvo

Kranj — prepovedano za ves promet, toda ne za paprike.

Foto: F. Perdan